

Hálát adok neked, Uram,
teljes szívemből, mert
meghallgattad ajkam
igéit.

Zsolt 138,1

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc
300

LXXXII. évf. 2. (4036.)
2026. január 11.
Ára 475 Ft

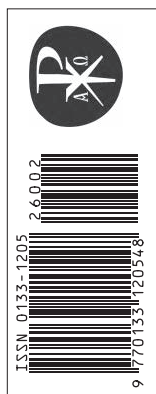

Fotó: Halász Csongor

Kultúrateremtő iskola

Barkó Ágoston OSB a négyszáz éves győri bencés gimnáziumról

4-5. oldal

XIV. Leó pápa újévi homíliája

2-3. oldal

Megszentelték a Balatont

8-9. oldal

Ökumenikus ima és felvonulás
Budapesten

16-19. oldal

XIV. Leó pápa újévi homíliája

A világ nem kardélezéssel menekül meg

Január elsején délelőtt a Szentatya a vatikáni Szent Péter-bazilikában újévi szentmisét mondott karácsony nyolcadán, a Boldogságos Szűz Máriának, Isten anyjának főünnepén, a béke 59. világnapján, melyre üzenetet is küldött; ennek témája: *Egy fegyvertelen és lefegyverző béke felé*. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes szentbeszédének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim!

Ma, a Boldogságos Szűz Máriának, Isten anyjának főünnepén, az új polgári év kezdetén a liturgiában egy gyönyörű áldást hallunk: „Áldjon meg az Úr, és oltalmazzon! Ragyogtassa rád arcát az Úr, és legyen hozzád jószágos! Fordítsa feléd arcát az Úr, és adjon neked békét!” (Szám 6,24–26) Ez a szöveg a *Számok*

könyvében a nazírok felszentelésére vonatkozó rendelkezéseket követi, a felajánlott ajándék szent és termékeny dimenzióját hangsúlyozza Isten és Izrael népe kapcsolatában. Az ember felajánlja Teremtőjének mindazt, amit kapott, ő pedig válaszul jószágos tekintetét fordítja felé, éppúgy, mint a világ kezdetén (vö. Ter 1,31).

Áldás és újjászületés

Izrael népe, melyhez ez az áldás szólt, felszabadított nép volt: olyan férfiakból és nőkből álló nép, amely hosszú rabság után született újjá Isten beavatkozása és szolgálójának, Mózesnek nagylelkű válasza révén. Egyiptomban bizonyos biztonságot élveztek – nem volt hiányuk kenyérben, volt fedél a fejük felett, és egyfajta stabilitás jellemezte őket –, ám ennek a rabság volt az ára: egy olyan zsarnokság elnyomása alatt éltek, amely egyre többet követelt, mi-

közben egyre kevesebbet adott (vö. Kiv 5,6–7). A pusztában a korábbi biztonság nagy része elveszett, cserébe viszont ott volt a szabadság, mely abban nyert konkrét formát, hogy a jövőre nyitott úton járhattak, bölcs törvényt s egy olyan föld ígértét kapták, ahol bilincsek és láncok nélkül élhetnek és növekedhetnek – vagyis az újjászületés ajándékát kapták.

Ily módon – az új év kezdetén – a liturgia arra emlékeztet bennünket, hogy minden egyes nap – mindegyikünk számára – egy új élet kezdete lehet, Isten mélységes szeretete, irgalma és szabadságunk válasza révén. És jó így gondolni az előttünk álló évre: mint felfedezésre váró, nyitott útra, amelyre kegyelemből ráléphetünk – szabadon és a szabadság hordozóiként, megbocsátást nyertekként és megbocsátást nyújtókként, bízva a bennünket szüntelenül kísérő Úr közelségében és jószágában.

Az Atya jóságának tükré

Mindezt emlékezetünkbe idézzük, amikor Mária istenanyaságának misztériumát ünnepeljük, aki „igenjével” hozzájárult ahhoz, hogy minden irgalom és jóság forrása emberi arcot kapjon: Jézus arcát, akinek tekintetében – gyermekként, majd ifjúként és felnőttként – az Atya szeretete elér és átalakít bennünket. Ezért az új esztendő kezdetén, amikor útnak indulunk az előttünk álló új és egyedi napok felé, kérjük az Urat, hogy minden pillanatban érezzük magunk körül és magunkon atyai ölelésének melegét és áldó tekintetének fényét, hogy egyre jobban megértsük és mindig szem előtt tartsuk, kik vagyunk, és milyen csodálatos cél felé haladunk (vö. II. Vatikáni Zsinat: *Gaudium et spes* lelkipásztori konstitúció, 41). Ugyanakkor mi magunk is dicsőítsük meg őt: imádságunkkal, életszentségünkkel, és azzal, hogy egymás számára jóságának tükrévé válunk!

Szent Ágoston azt tanította, hogy Máriában „az ember teremtménye emberré lett: hogy bár ő a csillagok elrendezője, asszony kebléről szophasson; hogy bár ő a kenyér (vö. Jn 6,35), éhezessen (vö. Mt 4,2); [...] hogy bár méltatlanok voltunk, megszabadítson bennünket” (*Százkilencvenegyedik beszéd*, 1.1). Ezzel Isten arcának egyik alapvető vonására emlékeztetett: szeretetének teljes ingyenességére, melynek értelmében – amint a béke világnapjára írt üzenetemben hangsúlyoztam – „fegyvertelenül és lefegyverző módon” jelenik meg előttünk: mezítelenül, védtelenül, mint egy jászolban fekvő újszülött. Mindezt azért, hogy megtanítsa nekünk: a világ nem kardélezéssel menekül meg, nem azzal, hogy ítélkezünk, elnyomjuk vagy megöljük testvéreinket, hanem azzal, hogy fáradhatatlanul igyekszünk megérteni, megbocsátani, felszabadítani és befogadni mindenkit – számítás és félelem nélkül.

Amire az édesanyák képesek

Ez az az isteni arc, amelyet Mária engedett megformálódni és növekedni méhében, s

amely teljesen megváltoztatta az életét. Ez az az arc, amelyet egy várandós anya tekintetnek örömteli és törekeny fényével hirdetett, amelynek szépségét napról napra szemlélte, miközben Jézus gyermekből nagyfiúvá, majd fiatalemberré növekedett otthonában; és amelyet aztán alázatos tanítványi szívvel követett, miközben Jézus végigjárta küldetésének útjait, egészen a keresztség és a feltámadásig. Ehhez Mária minden védekezést elengedett: lemondott várakozásairól, igényeiről és biztosítékairól – ahogyan erre az édesanyák képesek –, fenntartás nélkül a Fiúnak szentelte életét, akit kegyelemből kapott, hogy aztán viszonzásul odaadja a világnak.

Mária istenanyaságában így két hatalmas, „fegyvertelen” valóság találkozását látjuk: Istenét, aki lemond istenségének minden kiváltságáról, hogy test szerint megszülessen (vö. Fil 2,6–11), és az emberét, aki bizalommal teljesen elfogadja akaratát, és egy tökéletes szeretetaktusban felajánlja neki legnagyobb képességét: a szabadságot.

Lefegyverző gyengédség

Szent II. János Pál, amikor erről a misztériumról elmélkedett, azt kérte, hogy tekintsünk arra, amit a pásztorok Betlehemben találtak: „A gyermek lefegyverző gyengédsége, környezetének meglepő szegénysége, Mária és József alázatos egyszerűsége” megváltoztatta életüket, és „az üdvösség hírnökeivé” tette őket (*Homília a Boldogságos Szűz Máriának, Isten anyjának főünnepén, a béke 34. világnapján bemutatott misén*, 2001. január 1.). Ezt a 2000. évi nagy jubileum végén mondta, olyan szavakkal, amelyek bennünket is elgondolkodtatnak: „Mennyi ajándékot adott – mondta –, mennyi rendkívüli alkalmat nyújtott a hívőknek a nagy jubileum! A kapott és adott megbocsátás tapasztalatában, a vértanúk emlékezetében, a világ szegényeinek kiáltására figyelve [...] mi magunk is felfedeztük Isten üdvözítő jelenlétét a történelemben. Szinte tapinthatóvá vált számunkra az ő szeretete, amely megújítja a föld színét” (uo.), majd ezzel zárta: „Amint a pásztoroktól, akik sietve mentek imádni őt, úgy Krisztus a hívőktől, akiknek megadta a vele való találkozás örömét, bátor készséget kér arra, hogy újra útra keljenek, és hirdessék az ő ősi és mindig új evangéliumát. Azért küldi őket, hogy üdvözítő üzenetével élettel töltsék meg az emberek történelmét és kultúráit” (uo.).

Kedves testvéreim, e főünnepen, az új év kezdetén, a remény jubileumának lezárásához közeledve hittel járuljunk a betlehemhez, mint a „fegyvertelen és lefegyverző” béke voltaképpeni helyéhez, az áldás helyszínéhez, ahol emlékezetünkbe idézzük mindazokat a csodákat, amelyeket az Úr az üdvörtörténetben és saját életünkben végbevitt; majd induljunk útnak újra, a barlang alázatos tanúhoz hasonlóan, „dicsőítve és magasztalva Istent” (Lk 2,20) mindazért, amit láttunk és hallottunk! Ez legyen a mi fogadalmunk, jó elhatározásunk az elkövetkező hónapokra és egész keresztény életünkre!

Fordította: Tözsér Endre SP

Fotó: Vatican Media

XIV. Leó pápa felhívása Venezueláért

Január 4-én, a karácsonyi idő második vasárnapján XIV. Leó pápa a vatikáni Apostoli Palotában lévő dolgozósobájának ablakából imádkozta el az Úrangyalát a Szent Péter téren összegyűlt hívőkkel és zarándokokkal. Az imádság után felhívást tett közzé a venezuelai nép javának érvényesüléséért, a békéért, majd kérte, csatlakozzunk imádságához a dél-amerikai országot.

„Aggodalommal kísérem a venezuelai helyzet alakulását. Minden más szempontot megelőzően a szeretett venezuelai nép javának kell érvényre jutnia, és arra kell készítenie, hogy utasítsák el az erőszakot, az igazságosság és a béke útján járjanak, biztosítva az ország

szuverenitását, garantálva az alkotmányban rögzített jogállamiságot, tiszteletben tartva mindenkinek az emberi és polgári jogait, és közösen munkálkodva egy nyugodt, együttműködésen, stabilitáson és egyetértésen alapuló jövő építésén, különös figyelemmel a legszegényebbekre, akik a súlyos gazdasági helyzet miatt szenvednek. Ezért imádkozom, és kérem, ti is imádkozzatok ezért, s bízzuk imádságunkat a Coromotói Szűzanya, valamint Szent José Gregorio Hernández és Szent Carmen Rendiles nővér közbenjárására.”

Leó pápa felhívását fordította:
Tözsér Endre SP

Kultúrateremtő iskola

Barkó Ágoston OSB,
a győri bencés gimnázium
igazgatója a négyszáz éves
oktatási intézményről

A győri Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium, melyet sokan győri bencés gimnáziumként ismernek, idén négyszáz éves. Az iskola alapításáról, történetéről, neves öregdiákjairól, a jelenlegi oktatásról és a gazdag programsorozatról, mellyel az alapítás megünneplésére készülnek, Barkó Gábor Ágoston bencés szerzetessel, az intézmény igazgatójával beszélgettünk.

– Melyek voltak az iskola négyszáz éves történelmének legfontosabb eseményei?

– 1626 augusztusában érkeztek Győrbe a jezsuiták, akikkel II. Ferdinánd magyar király és Dallos Miklós győri püspök megalapította az intézményt. Ehhez telket és ingatlant kellett szerezni, valamint el kellett nyerni a székeskáptalan jóváhagyását is. A tanítás 1627 novemberében indult el. A mai tudásunk szerint a mi intézményünk a legrégebb óta folyamatosan működő katolikus középiskola a történelmi Magyarország területén. Jezuíták tartották fenn 1773-ig, a rend világegyházi és hazai felosztásáig, majd az államtól 1802-ben a pannonthalmi Szent Benedek-rend vette át, amely más északnyugat-magyarországi gimnáziumokkal együtt egészen 1948-ig, az egyházi iskolák államosításáig működött. 1948-tól 1950-ig állami iskola volt az intézmény, de bencés és keresztény jellege megmaradt, hiszen a pedagógusokat és a diákokat ilyen rövid idő alatt nem lehetett áthangolni. 1950-ben a Magyar Katolikus Egyház és a Magyar Állam közti megállapodásnak köszönhetően az országban nyolc

katolikus iskola ismét működhetett, köztük a győri és a pannonthalmi bencés gimnázium is, a mellettük lévő rendházzal egyetemben.

– Hogyan kell elképzelnünk Győrt az alapítás éveiben?

– A protestantizmus nagyon terjeszkedett ezen a vidéken is. A jezsuita rend, mivel a katolikus restauráció szándéka hajtotta, a város főterén keresett helyet az iskolának. A 16. század közepétől magas szintű oktatás valósult meg a jezsuita collegiumokban, melyeket mindig a „reflektorfényben” lévő főtereken létesítettek. Nem csoda, hiszen a város vezető politikai és kereskedőrétegének a gyerekeit igyekeztek megnyerni: ha a katolikus reformot elfogadja az elit, a többiek is követik. Győrt határvárosnak tekinthetjük, hisz százötven éven keresztül törökök tanyáztak a környékén, s 1594 és 1598 között az uralmuk alatt tartották a települést. Visszafoglalása után lepusztult, romos épületek maradtak hátra.

– Az alapításkor építették a Loyolai Szent Ignác-templomot és az intézményhez tartozó épületeket?

– Az egykor jezsuita, ma bencés Szent Ignác-templom 1641-re készült el Győr főterén. Ez a mai Kis-Magyarország legelső barokk temploma, hiszen ha a történelmi Magyarországot nézzük, akkor Nagyszombatban, az esztergomi érsekek székhelyén emelték az első magyar barokk templomot. II. Ferdinánd magyar király megvásárolta a jezsuiták számára Győr főterének déli házsorát, és az oktatás ezekben az épületekben indult meg.

Az iskolaépület és a rendház a 17. század végére készült el, a mai gimnázium, mely a templom mellett áll, 1886–1889-ben épült.

– Kik azok a neves személyiségek, akik korábban az iskola diákjai voltak?

– Az egyháziak közül Bíró László nyugalmazott tábori püspök 1969-ben érettségizett nálunk, Ladocsi Gáspár nyugalmazott esztergom-budapesti segédpüspök 1970-ben, Ternyák Csaba egri érsek 1972-ben, Varga László kaposvári megyéspüspök 1974-ben, Veres András győri megyéspüspök 1978-ban, Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök pedig 1996-ban. A nyíregyházi görögkatolikus szeminárium rektora, Dobos András 2000-ben végzett, a ferencesek közül Barsi Balázs 1964-ben érettségizett, Tömördi Viktor 1975-ben. Az 1960-as, 70-es és 80-as években a győri bencés gimnázium és a hét másik katolikus szerzetesi iskola szinte „kisszeminárium” volt, a Dunántúl papságának jelentős része hozzánk járt. Egy öregdiák-találkozón általában húsz-harminc egyházmegyes pap vesz részt az ország minden tájáról. A magyar tudományos akadémiai életben, az ELTE és a PPKE tanárai között, a mindenkori kormányzatokban, illetve az ELTE HTK Bölcsészettudományi Kutatóközpontjában is szép számban dolgoznak öregdiákjaink.

– Hogyan működik most a gimnázium?

– Nyolcszáz diákunk van, ötvennyolc fős a tantestület, négy- és hatévfolyamos általános gimnáziumi képzést nyújtunk. Minden osztályunk negyvenfős. Angolt, németet, olaszt,

franciát, latint és németet lehet tanulni nálunk. 2008 óta koedukált az iskola, így ha egy lány bencés oktatásban szeretne részesülni, hozzánk jelentkezik. Sok pannonthalmi diák lánytestvére tanul nálunk. A tanulóink hatvan százaléka lány, negyven százaléka fiú. Ötven-ötven fős fiú- és lánykollégiumot tartunk fenn, ahonnan hétfévente hazajárnak a diákok. Elmondható, hogy Győr és agglomerációja iskolájává váltunk. Korábban, az 1950-es évektől az 1990-es évek közepéig országos beiskolázású volt az intézmény, a diákok többsége kollégista volt, hiszen a győriek a retorzió miatt nem merték ide írtni a gyerekeiket. Én 2004-ben érettségiztem, akkor a huszonnégy fős osztályból tizenkilencen voltak kollégisták.

Minden évfolyamon bencés szerzetesek tanítják a hittant. Az együttműködés megvalósul köztünk, így a székér egy irányban halad. A hitéletre nagy hangsúlyt helyezünk. Tíz éve a Budapesten és agglomerációjában élő, Schönstatt-, Regnum Marianum- és cserkészlelkiséget képviselő családok is küldik hozzánk a gyerekeiket. A misszióban, a hitre nevelésben is a kortárshatás a legfontosabb. A hívő diákokat sikerült úgy elkötelezetté tennünk, hogy egymást hívják imádságra, lelkeségi alkalmakra, zarándoklatokra, nekünk pedig az a dolgunk, hogy irányítsuk és segítsük az egymás közötti hitbeli kapcsolataikat. A minőségi szaktárgyi oktatás miatt is szeretik az iskolánkat. Az országos iskolai rangsorokban az elmúlt években az 55. és a 64. helyek között álltunk. Ritka, hogy a monostorral egybeépüljön egy iskola, de emiatt a magunkénak érezzük és a saját házunkként gondozzuk azt. Az oktatás mellett fontosak a zarándoklatok is: a hatnapos csíksomlyói búcsú

keresztény értékrend, a bencés összetartozás-tudat és egymás segítése valóban megvalósult, nem csak lözünk.

– Az ünnepségsorozat mettől meddig tart?

– A készületi időszakokkal és a levezetéssel együtt összesen három tanévet foglal magában az ünneplés, mely tulajdonképpen 2026. január elsejétől 2027. december 31-ig két éven keresztül tart. A legtöbb program a négyszázadik, 2026/2027-es tanévben várható.

– Milyen szempontok alapján állították össze a programot?

– Arra törekedtünk, hogy az egész magyar bencés közösség ünnepe legyen iskolánk alapításának 400. évfordulója. Szeretnénk megtalálni, hogy a múltból előhozott értékes hagyományokat miként tudjuk folytatni, szeretnénk megismertetni a külföldi bencés világot, erősíteni az öregdiák-közösséget, és jobban jelen lenni Győr városában a kultúrateremtő tevékenységünkkel. Az események főként diákjainknak és öregdiákjainknak szólnak, de természetesen mindenki számára nyitottak.

– Milyen programokkal indul az ünneplés?

– Az ünnepi események sora egy római nevelőtestületi zarándoklattal kezdődött október 23. és 28. között. Az adventet órámai énekeskönyv- és hanglemez-bemutatóval nyitottuk meg. A *Bencés esték* című előadás-sorozatunk is folytatódik havi rendszerességgel, melyen most az alapítást állítjuk középpontba. A kettős emlékv hivatalos megnyitására február 7-én, szombaton a XIII. Győri Bencés Bálon kerül sor, melynek fővédnöke Hortobágyi Cirill

Bencés Öregdiák-találkozóra Budapesten, a Jézus Szíve jezsuita templomban kerül sor február 27-én, pénteken 18 órától. Szent Benedek atyánk tavaszi, március 21-i ünnepe az emlékv megnyitása a diákság számára, ekkor Varga László kaposvári megyéspüspök szentmisét és lelkigyakorlatot tart. Május 13-án társadalomtörténeti konferenciát és versenyt rendezünk a diákság és öt testvériskola bevonásával. Május 15-én, pénteken délután nyitjuk meg a *400 tanév – élő örökség a győri bencés gimnáziumban* című iskolatörténeti interaktív kiállítást a rendház és templom tetőterében, hatszáz négyzetméternyi területen. Mivel a gimnázium épületében indította Rómer Flóris bencés szerzetes az 1950-ig itt működő Győr városi múzeumot, a kiállításon lesznek gyönyörű műtárgyak, preparált állatok, régi könyvek, játékok, videófilmek és persze humor is. Közös érettségi találkozót tartunk május 16-án Győrben, melyen a szentmisét Fekete Szabolcs Benedek püspök mutatja be. Bencés monostorokat meglátogató biciklitúrát szervezünk a Duna mentén Ausztriába június 29. és július 5. között. Július 25-én, szombaton, Szent Jakab ünnepén gyalogos zarándoklatot tartunk a lébenyi Szent Jakab bencés apátsági templomhoz, felelevenítve a 17–18. századi diákjaink zarándoklatának hagyományát.

– 2026 szeptemberében kezdődik a négyszázadik tanév. Hogyan készülnek erre?

– A 400. tanév ünnepélyes megnyitására szeptember 1-jén a Széchenyi téren kerül sor, melyre meghívtuk Erdő Péter bíboros urat, Veres András megyéspüspököt, Hortobágyi Cirill főapátot és a köztársasági elnököt. Január 6-án jezsuita iskoladramák nyomán Szent Lászlóról és vízkeresztről szóló misztériumjátékokat mutatunk be. Lesz újra győri bencés bál 2027. február 6-án, majd március 19-én Szent Benedek atyánk ünnepe. A 2027-es ünnepségsorozat fénypontja a május 27. és 29. között megrendezendő öregdiák-hétvége, mely alkalomra egy tudományos konferenciát is szervezünk, de lesz fényfestés is a Széchenyi téri épületeken, a vasárnapi szentmisén pedig megemlékezünk elhunyt tanárainkról és diáktársainkról. 2027 júliusában gyalogos zarándoklatot vezetünk Mariazellbe, hálaadásként ruhát is viszünk a Szűzanya kegyesobrára. Buszos utazással látogatjuk meg a felvidéki, 17. században alapított jezsuita házakat és templomokat, kerékpártúrát szervezünk az északnyugat-magyarországi egykori bencés iskolák felkeresésére, majd július 25-én újra gyalogosan veszünk részt a Szent Jakab-zarándoklaton. 2027-ben az őszi szünetnek megfelelően november 3-án vagy 8-án lesz az iskolázás megindulásának emléknapja élmény- és sportprogramokkal, előadásokkal, ugyanis az 1600-as években mindenszentek után kezdődött a tanítás. Az emlékv lezárására decemberben kerül majd sor tudományos kötet megjelentetésével. Major Fulgent OSB templomigazgató gazdag programokkal, köztük koncertekkel, lelkigyakorlatos beszédssorozatokkal várja az érdeklődőket az ünnepi időszakban.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

zarándoklatunk „sikerárgazatnak” mondható. Budapesten fél évente találkoznak az öregdiákjaink. Négyszázötven karszalag szokott elfogyni, olyan hatalmas a tömeg. Ezeken az alkalmakon megtapasztaljuk, hogy a hitbeli alapok, a nemzeti

pannonhalmi főapát, a Magyar Bencés Kongregáció elnöke. Ide várjuk a bencés szerzeteseket, öregdiákjainkat, diákjaink szüleit és a győri gimnáziumigazgatókat, lesz tűzijátékos torta és mindenféle kulturális program. A XXIII. Győri

Megnyílt az ég

(Mt 3,13–17)

Képzeli magunk elé a mai evangéliumi jelenetet a júdeai pusztaság porával, az emberek izzadságával. Ott kígyózik a hosszú sor a Jordán partján. Kik állnak ott? Csalók, nyilvános bűnösök, vámosok, kiégett életek, akik mind azért jöttek, hogy lemosassák magukról mindazt, amit le lehet mosni. A víz zavaros, hiszen előttük százak gázoltak már bele bűneik terhével. És ebbe a sorba – a bűnösök, a bukottak, a reményvesztettek közé – egyszer csak beáll valaki, akinek semmi keresnivalója ott. János, a próféta szeme tágra nyílik, keze megremeg. „Neked kellene

az emberrel, az égbolt felszakad. Jézus megnyitja számunkra a mennyet, újra járhatóvá teszi az utat az Atyához, amelyet Ádám óta eltorlaszolt a bűn. Ami ezután következik, az nemcsak Jézusnak szól, hanem nekem is. A Lélek mint galamb – a teremtés kezdetének lebegő Lelke – leszáll, jelezve, hogy itt egy új teremtés kezdődik. És felhangzik a szózat, amelyre minden emberi szív a születése pillanatától fogva szomjazik: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik.” Ez a mondat az evangélium szíve. Az örömhír ma az, hogy Jézusban mi is részesei lettünk ennek

megkeresztelned engem, és te jössz hozzám?” Ez a világ feje tetejére állítása. Mi, emberek, egész életünkben igyekszünk kiemelkedni a tömegből, bizonyítani, hogy „mások” vagyunk, jobbak, tisztábbak. Ő, az Isten Fia pedig épp az ellenkezőjét teszi: nem akar különbözni. Nem a partról „osztja az eszt”, és nem egy luxushajóról dob mentőövet a fuldoklóknak. Bemegy a vízbe. Jézus válasza mindent megmagyaráz: „úgy illik, hogy teljesítsük mindazt, ami igazságos”. Ez az *igazságosság* itt nem egy jogi paragrafus betartását jelenti, hanem azt, hogy Istennek így tetszett megvalósítani a mentőakciót. Jézus sorsközösséget vállal velünk. Ahogy belép a folyóba, magára veszi az emberiség terhét, azonosul velünk, hogy belülről emelhesen fel minket. Olyan alázat ez, amelyben a bűntelen a bűnösök közé áll, hogy senki ne érezze magát túl messze a kegyelemtől. És ebben a pillanatban, amikor a legmélyebbre hajol, megtörténik a csoda. „Megnyílt az ég.” Most, hogy Jézus eggyé vált

a kapcsolatnak, a keresztségben mi is Isten fiaivá lettünk.

Ahogy belépünk ebbe az új évbe, talán hozzuk magunkkal kudarcainkat, félelmeinket, amiket nem tudunk lemosni magunkról. Mi is a sorban állunk, és nem vagyunk méltók. De nézzünk Jézusra, aki itt áll mellettünk a vízben! Ne hagyjuk, hogy a világ zaja elnyomja ezt az igazságot! Lehet, hogy a környezeted, a munkahelyed vagy akár a saját lelkiismereted mást suttog. Azt mondják: „csak annyit érsz, amennyit termelsz”, „csalódás vagy”. De az ég nyitva áll, és onnan egyetlen hang hallatszik, az, amelyik ma, Urunk megkeresztelkedésének ünnepén nekünk is szól. Merjük elhinni: az Atya gyönyörködik bennünk. Ez a tudat az egyetlen, ami képes arra, hogy valóban megtisztítson és felemeljen. Engedjük, hogy ez a hang vezessen, és lássuk meg a másik emberben is – még abban is, aki a sárban áll mellettünk – a testvért, akit az Atya ugyanígy szeret.

Zsódi Viktor SchP

Az Eucharisztia tisztelete

(170/11d)

„Nagy felelősség terheli »az eucharisztikus ünnepelésben elsősorban a papokat: az ő feladatuk, hogy *Krisztus személyében* vezessék, biztosítva a communiót, és szolgálva azt nem csupán a közvetlenül jelen lévő közösségben, hanem az egyetemes Egyházban is, amely mindig érintett az Eucharishtiában. Sajnálatunkat kell kifejezni a visszaélések miatt, melyek főként a Zsinat utáni liturgikus reform éveitől kezdve, a kreativitás és az alkalmazkodás félreértéséből fakadtak, és sokak számára okoztak szenvedést».” (*Redemptionis Sacramentum* 30; *Ecclesia de Eucharistia* 52.). Az Egyház szívének középpontja az Eucharisztia, ami nem emberi alkotás, hanem az a szentségi esemény, amelyben Krisztus újra és újra átadja magát az Atyának és nekünk. Ebben a misztériumban a pap nem önmagát állítja elé, hanem Krisztust, aki így imádkozott: „Ahogyan engem a világba küldtél, úgy küldtem őket én is a világba. Értük szentelem magam, hogy ők is megszentelődjenek az igazságban.” (Jn 17,18–19) Innen fakad a pap küldetése, és alapját az Úr parancsa adja: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” (Lk 22,19). A pap ezért nem a saját hatalmából cselekszik, hanem Krisztus jelenlétét közvetíti, aki azt ígérte: „Íme, én veletek vagyok mindennap a világ végéig” (Mt 28,20).

Az Eucharisztia ünneplése az egység eseménye. A pap az Egyház közösségét (communio) szolgálja, azt az egységet, amelyért az Úr könyörög: „Legyenek mindnyájan egy” (Jn 17,21). És valóban: „Mert egy kenyér, és egy test vagyunk sokan, hiszen mindnyájan egy kenyérből részesülünk” (1Kor 10,17). Ezért a liturgia nem válhat személyes ötletek önkifejezési terepévé. Ahogy Pál apostol mondja: „En az Úr-

tól vettem, amit továbbadtam nektek” (1Kor 11,23).

A dokumentum kiemeli: voltak és vannak sebek. Már az ősegyház is szembesült visszaélésekkel: „Mikor tehát egybegyűltek, az már nem az Úr vacsorájának elköltése (...). Ezért van köztetek sok

”

A liturgia szent egyszerűsége és higgadtsága éppen ezt a gyógyító teret biztosítja: kevesebb én – több Krisztus.

”

beteg és gyengélkedő, és sokan meghaltak” (1Kor 11,20.30) A szentség helytelen értelmezése mindig lelki sérüléseket okoz: megrendül a bizalom, gyengül a szentségi érzék és a közösség egysége. A gyógyulás útja ezért az igazság és a kiengesztelődés.

A pap alázattal ismeri fel saját gyöngeségét, mert tudja, hogy az Úr ereje a gyöngeségekben nyilvánul meg (vö. 2Kor 12,9), a közösség pedig a megbocsátás útjára lép. A liturgia szent egyszerűsége és higgadtsága éppen ezt a gyógyító teret biztosítja: kevesebb én – több Krisztus. A rend stabilitása nem kötöttség, hanem lelki biztonság; olyan hely, ahol az ember lelke levegőhöz jut. Végső soron az Eucharisztia nem gát, hanem kapu az Atya békéjébe. Noha a felelősség súlyos, a kegyelem azonban nagyobb. A sebek valóságok, de a Gyógyító (medicus) jelen van ott, ahol misztériumát hűséggel, csendes szívvel és az Egyház egységét szolgálva ünnepeljük.

Sztankó Attila

Evangelium és liturgia

(1.)

A Bizánci Egyházban a vízkereszt legnagyobb ünnepek között kap helyet. Mindig január 6-án ünnepeljük. Tartalma pedig Jézus Krisztusnak a Jordánban való megkeresztelkedése. Oly nagy ünnep ez, hogy két vasárnap is övezi: a vízkereszt előtti és a vízkereszt utáni. Most ez utóbbira fordítjuk a figyelmünket.

Mivel ez a vasárnap a vízkereszt nyolcadába, vagyis ünnepkörébe esik, a feltámadási (vasárnapi) énekek mellett a vízkeresztiéket is énekeltük. Liturgikus rendünk pedig saját szentírási szakaszokat ír elő erre a napra. Az evangelium Jézus nyilvános működésének elkezdetéről szól (Mt 4,12–17). Arról, hogy a Jordánban való megkeresztelkedése és a háromszori megkísértése után a legpogányabb területre ment, hogy hirdesse Isten országának örömhírét. Három részlet különös figyelmet érdemel ebben a szakaszban.

Az első: *Jézus embersége és emberségessége*. – Vízkereszt ünnepén átélhettük, hogy Jézus istenségét a mennyi Atya az egész világ számára kinyilvánította: „te vagy az én szeretett fiam” (Lk 3,22) – mondta a mennyből mennydörögve. Most pedig azt halljuk az evangéliumból, hogy Jézus, amint megtudta, hogy „Jánost börtönbe vetették”, szomorúan „visszavonult Galileába” (Mt 4,12). Itt az embersége nyilvánkozott meg. Ugyanaz a részvét volt emberi szívében, mint amiről János evangélista ír: „könnyekre fakadt Jézus” (Jn 11,35), amikor a barátja, Lázár meghalt, vagy amiről szenvedései előtt olvasunk: „megsíratta Jeruzsálemet” (Lk 19,41), előre látva pusztulását. Ha Jézus ilyen emberséges, akkor bizton számíthatunk arra, hogy velünk is ilyen. Ezt erősíti az a tény, hogy a mindennapi Szent Liturgia szövegében nyolcszor fordul elő az „emberszerető” kifejezés. És akkor még nem szólunk a többi szertartás szövegéről!

A második: *Jézus a legpogányabb területre megy*. – Igen! Mert neki az a küldetése, hogy az „egész világ életéért és üdvösségért” áldozza fel magát, amint a Szent Liturgiát előkészítő imádságban imádkozza a pap. Jézus maga is megmondja: „nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket” (Mk 2,17). Óhatatlanul eszünkbe jut a karácsony éjjelén oly meghatott lélekkel énekelt imádságunk: „Velünk az Isten” (Íz 8,10). Ezt és a további énekverseket Izajás próféta szövegéből veszi Egyházunk (Íz 8,9–9,6). Azt is, hogy „a nép, mely sötétségben jár vala, nagy világosságot látta; a halálárnyék tartományában lakóknak nagy világosság támadt”. Az evangélista is ezt idézi (Mt 4,16). S tudhatjuk, hogy a mi bűneink sötétjébe is be akar világítani a „világ világossága” (Jn 8,12). És jó, hogy nem hagy magunkra minket.

A harmadik: *Jézus bűnbánatot hirdet*. – Az ő dicső prófétája, előhírnöke és előköveté is – ahogy Keresztelő Jánost nevezi a liturgiánk – ezt tette már előtte (Mt 3,2). Az evangélista pedig ugyanezt írja Jézusról: „elkezdett tanítani: »Tartsatok bűnbánatot – hirdette –, mert közel van a mennyek országa»” (Mt 4,17). Nemcsak akkor, de ma is szükség van a bűnbánatra és a bocsánatkérésre, mert nélkülünk nincs bocsánat. Nekünk is komolyan kell vennünk Jézus felszólítását.

Vízkereszt után mélyítsük el magunkban ezeket!

Ivancsó István

Remete Szent Pál

Január 15.

Gazdag thébai családból származott, kiváló képzésben részesült, jól ismerte a görög és az egyiptomi irodalmat. A hagyomány szerint tizenhat évesen elvesztette szüleit, és nagy vagyon birtokosa lett.

249-ben kitört a Decius-féle keresztényüldözés. Az ifjú Pál a vértanúk mellett olyan keresztényekkel is találkozott, akik – megtörve a kínzásoktól – megtagadták a hitüket. Talán ő sem érezte magát elég erősnek a vértanúsághoz. Vidéki házába húzódott, mivel félt sógorától, hogy feljeleníti a római hatóságoknak. Ez valóban meg is történt, és Pálnak menekülnie kellett. Alsó-Théba pusztaságában egy barlangra talált, amely tökéletes búvóhelynek bizonyult: bejárata rejtve volt, közelében datolyapálmák nőttek, és egy tiszta vízi forrás is volt mellette.

Itt úgy döntött, teljesen Istennek szenteli életét, és többé nem tér vissza a világba. A legenda szerint a pálmafák leveleiből készített magának ruhát, és mindennap egy holló vitt neki fél cipőt.

Ő az első név szerint ismert remete. Életének legismertebb jelene, amikor meglátogatta Remete Szent Antal, aki égi szózatot hallott, amely figyelmeztette: nem ő a legidősebb, legszentebb remete, hanem Pál. A kilencvenéves Antal többnapos vándorlás után megtalálta barlangjában a száztizenhárom esztendő Pált. Együtt dicsőítették Istent, elmélkedtek, beszélgettek. Antal tanítványai, az első szerzetesek kegyelettel zarándokoltak el minden remete fedelmének és mesterének barlangjához s egyben sírjához, hogy ott tegyenek fogadalmat.

L.K.

A HÉT LITURGIÁJA A év

JANUÁR 11., VASÁRNAP – URUNK MEGKERESZTELKEDÉSE ÜNNEPE (Ágota, Szalvia, Taszilo) – Iz 42,1–4.6–7 (Íme, az én szolgám, akiben kedvem telik.) – ApCsel 10,34–38 (Az Úr fölkenete őt Szentlélekkel.) – Mt 3,13–17 (Amikor Jézus megkeresztelkedett, látta, hogy leszáll rá a Szentlélek.) – **Énekrend:** Ho 45 – EE 523, Ho

45 – EE 61, Ho 133 – EE 163, Ho 274 – EE 361.

JANUÁR 12., HÉTFŐ (Ernö, Erna, Cezarina) – 1Sám 1,1–8 – Mk 1,14–20 – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét.

JANUÁR 13., KEDD – Szent Hiláriusz püspök és egyháztanító emléknapija (Veronika, Vidor) – 1Sám 1,9–20 – Mk 1,21–28.

JANUÁR 14., SZERDA (Bódog, Félix) – 1Sám 3,1–10.19–20 – Mk 1,29–39.

JANUÁR 15., CSÜTÖRTÖK – Remete Szent Pál emléknapija (Lóránt, Mór) – 1Sám 4,1–11 – Mk 1,40–45.

JANUÁR 16., PÉNTEK (Gusztáv, Priscilla, Stefánia) – 1Sám 8,4–7.10–22a – Mk 2,1–12.

JANUÁR 17., SZOMBAT – Szent Antal apát emléknapija (Antónia) – 1Sám 9,1–4.17–19; 10,1a – Mk 2,13–17.

JANUÁR 18., ÉVKÖZI 2.

VASÁRNAP (Árpád-házi Szent Margit szűz, Pirooska) – Iz 49,3.5–6 (A nemzetek világosságává teslek, hogy üdvösségem légy.) – 1Kor 1,1–3 (Kegyelem nektek és béke az Atyántól, az Istentől, és az Úr Jézus Krisztustól!) – Jn 1,29–34 (Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit!) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 220 – EE 587, Ho 220 – EE 153, Ho 109 – EE 596, Ho 150 – EE 263.

Megszentelték a Balatont

„János áll a part felett, véle hívő nagy sereg. S íme, Jézus lép oda, mint a hajnal csillaga. Nincs homály, itt a nap, minden új fényt kap.” Ezzel az énekkel kezdődött a szabadtéri vízszentelési szertartás január 4-én, vasárnap Balatonudvariban. Czakó András OSB, a település lelkipásztora vízkereszt ünnepéhez kapcsolódva megszentelte a Balaton vizét, és áldásban részesítette a tó partján összegyűlt híveket.

Czakó András hangsúlyozta, hogy a templomon kívüli események – mint amilyen a Balaton megszentelése is – lehetőséget adnak arra, hogy az evangélium üzenete olyanokhoz is eljusson, akik ritkábban kapcsolódnak be a templomi életbe. A természet közelségében megélt liturgikus alkalmak meghívást jelentenek az Istennel való találkozásra, és segítenek abban, hogy a keresztény hit a mindennapi életben is jelen legyen.

„Vízkereszt ünnepén, amikor megszenteljük a Balatont, Isten áldását kérjük nemcsak a vízre, hanem magunkra is, hogy a ránk hintett szenteltvíz által helyreálljon bennünk a Krisztus-képmás. Ez képessé tesz minket arra, hogy boldog keresztény életet éljünk, befogadjuk Isten túláradó kegyelmét, és Isten ránk kiáradó szeretetét ne tartsuk meg magunknak, hanem továbbadjuk embertársainknak. A Balaton megszentelése elsősorban az embert szolgálja, hogy Isten kegyelme termékeny legyen bennünk, gyümölcsöző az önfeláldozó, másokért élő szeretet által” – hangzott el az eseményen.

Czakó András OSB hangsúlyozta: Amikor Jézus fölött megnyílik az ég, leszáll rá a Szentlélek, és elhangzik az Atya szózata – „Te vagy az én szerelmemes Fiam, akiben gyönyörködöm” –, kijelentése keresztségünk által mindnyájunk fölött is elhangzik. Ez arra hív bennünket, hogy a hétköznapiakban is úgy éljük meg Isten tekintetét, mint szerető Atyánkét, aki minden

helyzetben gyönyörködik bennünk, akár egy édesanya az újszülött gyermekében. Isten akkor sem fordul el tőlünk, amikor botladozunk, s még inkább örömet leli bennünk, amikor Jézus Krisztus által visszatálunk hozzá, mennyei teremő Atyánkhoz.

„Jézus Krisztusnak a Jordánban való alámerítkezésére emlékezve áldjuk meg az élő vizeket,

a Balaton vizét. A bűn nélküli Bárány a vízben alámerítkezve saját testével és istenségével megszentelte a vizet és földünket. Az Ige testté lett, hogy emberségünket helyreállítsa, és felvegye az isteni közösségbe” – mondta Czakó András.

A település lelkésze a szertartás során arról is beszélt, hogy Balatonudvari a szomszédos aszófői plébánia filiájaként működik, lelkipásztori szolgálatát a Tihanyi Bencés Apátság szerzetesei látják el. Balatonudvariban és Örvényesen rendkívül élő, kezdeményező, aktív keresztény közösségek tartoznak a templomokhoz. A hívek magukénak érzik ezeket a szent helyeket, örömmel kapcsolódnak be az egyházi és a közösségi eseményekbe, jelenlétükkel és szolgálatukkal pedig élő módon formálják a helyi egyházi életet.

Czakó András hangsúlyozta, hogy Balatonudvariban különösen nagy tisztelet övezi a templom védőszentjét, Szent Mártont, Pannónia szülöttét, akinek ünnepét minden év novemberében búcsúi szentmisével és az azt követő közösségi együttléttel ünneplik. Az eseményekbe a gyermekek is lelkesen bekapcsolódnak, többek között Szent Márton legendájának felelevenítésével. Ez tovább erősíti a közösség összetartozását és a hit átadását a fiatalabb nemzedékek számára.

Szöveg és kép: Halász Gábor

A remény mestereit kell képeznünk

A piarista generális szavai a Gravissimum educationisról szóló konferencián

A Piarista Rend Magyar Tartománya és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tavaly november 6-án konferenciát tartott Budapesten *Gravissimum educationis* – 60 év a keresztény nevelés távlatában címmel a II. Vatikáni Zsinatnak a keresztény nevelésről szóló nyilatkozatáról. Az esemény kiemelt előadója Carles Gil i Sagner SchP, a piarista rend generálisa volt. Előadásának összefoglalóját az alábbiakban olvashatják.

Bevezetésként Carles Gil i Sagner SchP, a piarista rend generálisa két lépésben vázolta fel a neveléssel kapcsolatos gondolatmenetét: először egzisztenciális kérdéseket tett fel a katolikus iskola létjogosultságáról, majd a *Gravissimum educationis* kezdetű nyilatkozatra hivatkozott, amely nem veszített időszívségéből, és ma is segít eligazodni abban, hogyan értsük

az Egyház nevelési küldetését. Kifejtette, hogy a rákérdés nem a hanyatlás tünete, hanem az érettség jele, a vitalitás feltétele.

Szükség van-e katolikus iskolákra?

Amikor azt kérdezzük magunktól, hogy a katolikus iskolákra még mindig szükség van-e, nem funkcionális, hanem egzisztenciális kérdést teszünk fel. Azt kérdezzük, hogy az egyének fejlődése és a jövőbeli jó érdekében még mindig nélkülözhetetlenek vagy pótolhatatlanok-e. Ha a nevelés alakítja az emberiség jövőjét, akkor a katolikus nevelésnek egy olyan jövő kialakításához kell hozzájárulnia, amelyben a hit és az ész, a szabadság és a testvériség, az igazság és az együttérzés egymás mellett léteznek.

Ezután öt állításban fejtette ki, hogy miért is van még mindig szük-

ség a katolikus nevelésre. Széttöredezt világunkban különösen fontos az értelem és a bölcsesség. A katolikus iskola átfogó antropológiát kínál, amelyben az értelem, az érzelmek és a spiritualitás összefonódnak. Megtanít arra, hogy az életet ne véletlennek, hanem hivatásnak tekintsük. A mai nevelésnek ezért nemcsak kritikus, hanem etikus gondolkodásra is nevelnie kell a tanulókat, és mindez evangéliumi talajban kell hogy gyökerezzen. Az olyan reflexió, amely elszakad ettől a talajtól, azt kockáztatja, hogy mechanikussá, töredezetté és lelketlenné válik. Bölcsesség nélkül a tudás hatalommá válhat; bölcsességgel viszont szolgálattá lesz.

Evangéliumi válasz a kihívásokra

Második állításában az előadó az identitásról beszélt, ami alapvető fontosságú a mai pluralista, globális és gyakran polarizált társadalmunkban. Az állatok veszély esetén háromféleképpen reagálnak: elmenekülnek, harcolnak vagy lefagynak. Olykor a közösségek, intézmények is hasonlóan viselkednek, ezek közül azonban egyik sem evangéliumi válasz. Az autentikus katolikus identitás nem ellentétes a nyitottsággal – épp ellenkezőleg, annak forrása. Nem bújik el, nem kényszerít, hanem javasol. Nem zárkózik el, hanem egyesít. Nem védekező, hanem kreatív. Az Egyház a magabiztos és párbeszédre nyitott utat testesíti meg, amely nem félelemből, hanem szeretetből reagál. A katolikus iskolákban az identitás és a küldetés elválaszthatatlanok: az identitás táplálja a küldetést, a küldetés pedig feltárja az identitást.

A harmadik állítás: Ebben a kölcsönös, egymástól függő világban szövetségekre van szükségünk. Olyan korban élünk, amikor széles körű, egymást kiegészítő és gyümölcsöző együttműködésekre van szükség az oktatási szektoron belül – helyi és nemzetközi intézmények között –, valamint jobb hálóza-

tokra az egészségügyi szektorral, az egyetemekkel, a civil szervezetekkel, az állami és magánszektorral, továbbá a szakemberekkel. A katolikus iskola így hivatott egy nagy, globális nevelési közösség részévé válni, egy valódi közösségi ökoszisztémává, amelyben minden karizma és intézmény egy

”

Ma nevelni azt jelenti: gyakoroljuk a reményt, hogy a bizonytalanság közepette is hiszünk a változás lehetőségében, és bízunk abban, hogy a jószág még mindig erősebb a cinizmusnál, az erőszaknál vagy a közönytél

”

nagyobb összefüggés részévé lesz. A katolikus iskola hálózatokban való együttműködésével hozzájárul a közösség értékéhez. Hatását megsokszorozza, és a széttagoztság világában az egység jelképévé válik.

A perifériák tanítása

Negyediként Carles Gil i Sagner arra hívta fel a figyelmet, hogy a szegénység és a kirekesztés által jellemzett világban igazságosságra van szükségünk. Idézte a *Gravissimum educationis* egyik szakaszát: „A Szent Zsinat nagyon buzdítja a lelkipásztorokat és a híveket, ne ri-

adjanak vissza semmiféle áldozattól, támogassák a katolikus iskolákat, hogy azok egyre tökéletesebben végezhesék munkájukat, és gondoskodhassanak főleg olyanokról, akik szegények, akik nélkülözik a család támaszát és melegét, vagy akikben nincs meg a hit adománya.” (GE, 9) Ahogy Ferenc pápa figyelmeztetett: ne csak jótékony-sági célból közeledjünk a szegények felé – a perifériák tanítanak meg arra, hogy új szemszögből lássuk a valóságot, olyan nézőpontból, amely a központ számára gyakran ismeretlen. Sok gyermek számára a katolikus iskola az egyetlen kapcsolódási pont az Egyházzal – ezt tudatosítanunk kell. Ez az első hely, ahol méltóságot, törődést és közösséget tapasztalnak. Ezért a katolikus iskolák jelenléte a legszegényebbek között nem opcionális, hanem a legmélyebb igazságuk. Valahányszor egy katolikus iskola megnyitja kapuit a legkisebbek előtt, az evangélium válik láthatóvá. El tudnánk mozdítani katolikus iskoláinkat akár csak egy lépéssel is a perifériák felé? – tette fel a kérdést a piarista generális.

Ötödik állításában azt hangsúlyozta, hogy szükségünk van a reményre. Ma nevelni azt jelenti: gyakoroljuk a reményt, hogy a bizonytalanság közepette is hiszünk a változás lehetőségében, és bízunk abban, hogy a jószág még mindig erősebb a cinizmusnál, az erőszaknál vagy a közönynél. A katolikus iskoláknak a remény mestereit kell képezniük: olyan fiatalokat, akik nem adják fel, akik gyógyítják a sebeket, és újjáépítik a kapcsolatokat. A tanítás mindig az emberiségbe vetett bizalom kifejeződése. A remény nemcsak a nevelést táplálja, hanem maga a nevelés is reményt teremt. Mivel a *Gravissimum educationis* nem zárt intézményként írja le a katolikus iskolákat, hanem élő közösségként, ahol az emberi élet alapvető elemeit tanulják meg, a piarista generális végezetül három javaslatot tett ezzel kapcsolatban.

A pedagógus feladata

A katolikus oktatás hitelessége nemcsak az

akadémiai diskurzus minőségén alapul, hanem a mindennapi élet hitelességén is. A keresztény pedagógus nem sablonokat alkalmaz, hanem utakat teremt; azt alkalmazza, amit tud, abból alkot, amit tanult. A katolikus iskola innovációja ezért nemcsak pedagógiai, hanem társadalmi és lelki természetű is. Pedagógiai, mert fejleszti az értelmet, az érzelmi életet és a lelkiismeretet. Nemcsak azt célozza, hogy a diákok többet tudjanak, hanem hogy megtanuljanak tanulni, és a jószág és igazság fényében kialakítsák saját ítélőképességüket. Misztagogikus, mert a hit szemszögéből történő nevelés azt is jelenti, hogy bevezetjük a diákokat a misztériumba, megtanítjuk őket arra, hogy az életet az evangélium fényében értelmezzék, és segítünk nekik felfedezni hivatásukat az életükben. Evangéliumi is, mert egy igazán evangéliumi iskola a szegényekből indul ki, és értük végzi nevelő munkáját.

Második javaslatként az egyéni és a közösségi gondoskodásról szólt. A diákok gyermekkoruk és serdülőkoruk jelentős részét az iskolában töltik, ezért az iskola nem lehet pusztán a tanulás helye – az odatartozás helyének is kell lennie, ahol a család és a közösség érzése tudatosan formálódik. A gondoskodás fejezi ki a keresztény nevelés küldetésének lényegét. A

gondoskodás nem egy plusz feladat a pedagógusok számára, és nem

”
Az iskola
nem lehet
pusztán
a tanulás helye
– az oda-
tartozás
helyének is kell
lennie, ahol
a család és a
közösség érzése
tudatosan
formálódik.
A gondoskodás
fejezi ki
a keresztény
nevelés
küldetésének
lényegét

”

is egy külön szerepkör az iskolai közösségben, hanem annak szerves része. Amikor egy közösség úgy

dönt, hogy a jó szamaritánushoz hasonlóan cselekszik – nem hagyja magára a sebesültet, a sérültet, a beteget, hanem gondoskodik róla –, ott kezdődik az emberiség.

Nem helyettesíti a családot

Harmadikként a családról mint első nevelési térről beszélt, amelyet nem tekinthetünk külső szereplőnek az oktatás folyamatában. A katolikus iskola nem helyettesíti a családot. Küldetése, hogy kísérje, meghallgassa és megerősítse a szülők nevelési feladatát. Amikor a család és az iskola szövetségesként ismerik fel egymást, és bizalmon, valamint közös felelősségvállaláson alapuló kapcsolatot alakítanak ki, akkor a nevelés valóban közösségi dimenziót nyer.

A katolikus iskola nem luxus, és nem is a múlt maradványa, ahogy egyesek vélik. Lelki közjó, amely az egész társadalom szolgálatában áll. Adja Isten, hogy katolikus iskoláink továbbra is olyan helyek legyenek, ahol a fiatalok nemcsak azt fedezik fel, mire képesek, hanem azt is, hogy kik ők valójában: Isten szeretett gyermekei, akik arra kaptak meghívást, hogy emberibb világot építsenek – fejezte be előadását Carles Gil i Saguer SchP, a piarista rend generálisa.

Hollósi Judit
Fotó: Lambert Attila

Meggyilkolt katolikus misszionáriusok 2025-ben

A Fides, az Evangelizáció Dikasztériumának missziós hírügynöksége december 30-án közzétette éves jelentését a 2025-ben világszerte meggyilkolt misszionáriusokról és lelkipásztorokról.

A meggyilkolt misszionáriusoknak és lelkipásztori munkatársaknak még a reményük is „halhatatlansággal teli remény, mert tanúságtételük a jó rossz felett aratott győzelmének próféciája marad”. Ez egyike azoknak a mondatoknak, amelyeket XIV. Leó pápa beszédéből választottak (*Leó pápa a 21. század vértanúinak és hitvallóinak megemlékezésén elhangzott homíliája*, 2025. szeptember 14.) bevezetőül a Fides missziós hírügynökség szokásos év végi jelentéséhez, amely a tavalyi évben világszerte meggyilkolt misszionáriusokról és lelkipásztori munkatársakról szól.

Gyakran hiányosak az információk az életükről és a haláluk körülményeiről. Ez azt mutatja, hogy a meggyilkolt misszionáriusok 2025-ben sem látványos tetteik miatt kerültek reflektorfénybe, hanem Krisztusról tettek tanúbizonyságot a hétköznapi életükben, akkor is, ha erőszakos és konfliktusok sújtotta környezetben szolgáltak.

A Fides hírügynökség által összegyűjtött információk szerint

2025-ben a világon tizenhét katolikus misszionáriust gyilkoltak meg: papokat, szerzetesnőket, seminaristákat és laikusokat. Afrikában ölték meg a legtöbb lelkipásztori munkatársat: összesen tíz misszionáriust (hat papot, két seminaristát, két katekétát). Az amerikai kontinensen négy misszionáriust (két papot, két szerzetesnőt), Ázsiában egy papot és egy laikust, Európában egy papot gyilkoltak meg.

Az utóbbi években Afrika és Amerika váltogatják egymást az első helyen ebben a tragikus rangsorban. Az Afrikában megölt tíz lelkipásztori munkatárs közül öt Nigériában, kettő Burkina Fasóban, egy Sierra Leonében, egy Kenyában, egy pedig Szudánban vesztette életét. Az Amerikában megölt négy misszionárius közül két nővert Haitiben, egy papot Mexikóban, egy másik, indiai származású papot pedig az Amerikai Egyesült Államokban gyilkoltak meg. Az Ázsiában megölt két pap közül az egyiket Mianmarban brutálisan meggyilkoltak, a másikat pedig a Fülöp-szigeteken ölték meg. Az egyetlen, Európában megölt pap Lengyelországban vesztette életét.

A 2025-ben meggyilkolt lelkipásztori munkatársak között van a fiatal nigériai seminarista, Emmanuel Alabi is, aki kényszermentelés

során halt meg, amit fogvatartói erőltettek rá, miután megtámadták az ivanopodi küsszemíniumot, megsebesítették őt, majd két társával együtt elrabolták. Evanette Onezaire és Jeanne Voltaire nővéreket a Haitit rettegésben tartó fegyveres bandák egyikének tagjai gyilkolták meg. Donald Martin burmai katolikus papot a Mianmarban dúló polgárháborúban ölték meg. Testét szörnyű módon megcsönkítva találta meg néhány hívó a plébánia épületében.

A harmadik évezredben eddig, 2000 és 2025 között 626 katolikus misszionáriust ölték meg az egész világon. „Ezek a testvérek

is kudarcot vallott embereknek tűnhetnek, de ma látjuk, hogy ez nem így van. Ma is, mint akkor, áldozatuk elhalni látszó magja kicsírázik, és gyümölcsöt terem, mert Isten rajtuk keresztül továbbra is csodákat művel, megváltoztatja a szíveket és megmenti az embereket.” (*Ferenc pápa beszéde a déli Úrangyala imádság után*, Szent István első vértanú liturgikus ünnepe, 2023. december 26.)

**Fordította: Hollósi Judit;
A pápai szövegeket Tózsér
Endre SP fordította
Forrás: Fides
Fotó (archív): Merényi Zita**

A testvériség jegyében

A következő európai taizéi találkozó helyszíne Łódź

December 28-ától január 1-jéig Párizsban tartották a 48. Európai Ifjúsági Taizéi Találkozót. A következő európai találkozó a lengyelországi Łódź ad otthont.

A párizsi találkozón tizenötezer fiatal vett részt Európából és a világ minden tájáról, köztük ezer ukrán, akik jelenlétükkel kifejezték a béke és a testvériség iránti vágyukat. A találkozóra érkezett résztvevőket az Île-de-France régióban élő családok fogadták be. December 30-án az Accor Arenában tartott esti imádság során Matthew testvér, a taizéi közösség priorja bejelentette, hogy a következő európai találkozó

2026. december 28. és 2027. január 1. között a lengyelországi Łódźban lesz.

Az első lengyelországi találkozó (Wrocław, 1989–1990) egybeesett a vasfüggöny lebontásával. A következő európai találkozó, amely a hatodik lesz Lengyelországban, felhívás arra,

hogy folytassuk a béke építését a saját életünkben és a világban. Ahogyan Matthew testvér az idei levelében megfogalmazta: „másokon keresztül meglepetésünkre felfedezhetünk olyasmit, amit egyedül nem találtunk volna meg”.

Łódźot négy kultúra és négy hagyomány formálta: a katolikus, a protestáns, az ortodox és a zsidó. A város lakói a mindennapjaikban megélik az ökumenizmust, a sokszínűségben való egységre és a párbeszédre alapozzák vendégszeretetüket és nyitottságukat.

**Szalontai Anikó
Forrás és fotó: taize.fr**

Több mint hárommillió látogató a vatikáni audienciákon és a szertartásokon

Tavaly összesen hárommillió 176 ezer 620 hívő vett részt a vatikáni audienciákon és liturgikus szertartásokon. A Pápai Ház Prefektúrájának adatai magukban foglalják az általános és jubileumi audienciákat, a különleges audienciákat, a liturgikus szertartásokat és az Űrangyala imádságokat.

Január és április között, Ferenc pápa pontifikátusa alatt, összesen 262 820 látogatót regisztráltak: 60 500 résztvevőt a nyolc általános és jubileumi audiencián, 10 320-at a különleges audienciákon, 62 ezret a liturgikus ünnepségeken és 130 ezret az Űrangyala imádságokon. A számítás a február 14-éig történt eseményeket veszi figyelembe, amikor Ferenc pápát a Gemelli-klinikába szállították, és emiatt az audienciákat felfüggesztették.

XIV. Leó pápává választásától az év végéig összesen 2 millió 913 ezer 800 látogató vett részt a vatikáni eseményeken. Részletesen: 1 millió 69 ezer résztvevője volt a

harminchat általános és jubileumi audienciának, 148 300 a különleges audienciának, 796 500-an voltak liturgikus szertartásokon és 900 ezren az Űrangyala imádságokon. Decemberben regisztrálták a leg-

magasabb számot az Űrangyala imádságon, körülbelül 250 ezer résztvevővel. A jelenlévők száma októberben érte el a csúcstól mind a liturgikus szertartásokon (körülbelül 200 ezer fő), mind az általános és

jubileumi audienciákon (körülbelül 295 ezer fő).

Fordította: Hollósi Judit
Forrás és fotó: Vatican News
olasz nyelvű szerkesztősége

A Dallasban élő Lelóczyk Gyula Donát ciszterci szerzetes írását folytatásban közöljük.

Az *élet* szó gyökeret vert bennem, kikelt a földből, és először csak kicsi, de később egyre terebélyesedő fává nőtt, értelme egyre gazdagodott a lelkemben, gondolataimban. Ebben a gazdagodásban óriási lökést jelentett, amikor hatalmába ejtett a János-evangéli-

Élet

Egy bibliai szó rövid története (2. rész)

um „örök élet” (a görög *Bibliában* „zoé aionios”) szókapcsolata. A kifejezéssel először szembesülve kísértést éreztem arra, hogy ezt az örök életet arra az életre értem, amely az üdvözült lelkeket a halál után a mennyben várja. Ám nagyon hamar megértettem, hogy ez a jánosi örök élet elsősorban nem a halál utáni mennyi életre vonatkozik, hanem sokkal több annál. Arra is gyanakodtam, hogy az „örök” melléknév talán ott is oda lehet tenni az „élet” („zoé”) főnév mellé, ahol az nem szerepel. Igaz lehet, hogy Jézus követője ezt az örök életet magában hordozhatja, mint egy mélységes titkot? És mi lehet ez a titok? Ha ez az élet csakugyan örök, akkor az ember a halála után magával viszi azt az örökkévalóságba, de nem ott kezdődik, hanem valamiképp már

ebben a földi életben is birtokolja? És persze, amikor már a pusztán „élet” szó is a Krisztussal való élő kapcsolatot jelenti, akkor az „örök élet” kifejezés még hangsúlyozottabban állítja ezt a kapcsolatot. De hogyan szerzi meg az ember ezt a benne lakó örök életet? Jézus Nikodémussal való éjszakai beszélgetése az ember új születésének szükségességét tárgyalja. Jézus állítása szerint ez az új születés „vízből és Szentlélekből” (Jn 3,5) történik, és ez kétségtelenül a keresztség abszolút szükségességére utal. Az örök életet csakugyan új életként a keresztség felvétele révén kapjuk meg, és megkeresztelkedésünk napjától magunkban hordozzuk mindvégig, amíg Jézus barátságában éljük napjainkat. Nyilvánvalóvá vált számomra, hogy ez az örök élet a legnagyobb

kincs, amit valaki már ebben a földi életben megkaphat, az az igazgyöngy, amelynek megszerzéséért érdemes minden egyebet eladni, feladni.

Mi is ez az új élet? Visszagondoltam olvasmányaim, tanulmányaim témáira, és ezek a szavak ugrottak elő emlékezetemben. Kisiskolás koromtól gyakran hallottam a *megszentelő kegyelem* kifejezést, amiről azt tanították, hogy nagyon fontos, és vigyázni kell rá, mert el is lehet veszíteni. Ám fogalmam sem volt róla, hogy igazából mit is jelenthet ez a különös szókapcsolat. Teológiai tanulmányaim során olvastam egy keveset a Szentháromság inhabitációjának titkáról is, de erről mindig azt gondoltam, hogy valami olyan nagy dolog, amit csak a legnagyobb szentek kaphatnak meg.

A vallásszabadság mártírjai

Hollerich bíboros boldoggá avatta a nácik által meggyilkolt francia vértanúkat a párizsi Notre-Dame-székesegyházban

Jean-Claude Hollerich SJ luxemburgi bíboros mutatta be december 13-án az ünnepi szentmisét a párizsi Notre-Dame-székesegyházban a németországi koncentrációs táborokban vértanúhalált halt francia katolikus apostolok boldoggá avatásán. A jelenre tekintve figyelmeztetett: Európa sem a háború, sem az erőszak ellen nincs védve. Arra buzdított, hogy dolgozzunk együtt a békéért.

„Fénypontok ők a mészárlások sötét századában” – így jellemezte Jean-Claude Hollerich SJ bíboros – aki a pápa küldötteként vezette a boldoggáavatási szentmisét – a németországi katolikus apostolság ötven vértanúját, akiket az oltár dicsőségére emeltek. Szerzetesek, papnövendékek és világi hívők ők, akik a náci uralom alatt, 1944–45-ben munkaszolgálatot teljesítettek német területeken, és akiket a hitük miatt megöltek.

Krisztus iránti szeretetük készítette őket arra, hogy önkéntesként szolgálják deportált testvéreiket. Húsz és harmincöt év közötti fiatalok voltak, akik habozás nélkül vállalták, sok más névtelen apostollal együtt, hogy Isten jelenlétének tanúi legyenek abban a lelki és erkölcsi szorongatásban, amelyben másfél millió deportált francia munkás élt a német területeken. Nem volt számukra semmiféle vallási szolgálat, mivel – ahogy a jezsuita bíboros a homíliájában elmondta – a német papoknak tilos volt a javukra gyakorolni papi hivatalukat. A mártírok hosszú névsorát a liturgia elején sorolták fel. Ők voltak azok, akiknek a táborok poklában sikerült megteremteniük a mennyország oázisait.”

Szolgálatban leélt életék

Raymond Cayré egyházmegyei pap, Gérard-Martin Cendrier minorita szerzetes, Roger Vallé seminarista, Jean Mestre világi hívő és negyvenhat társuk – egy maroknyi béketeremtő, akik a Jézusba vetett hitüktől vezérelve

a szenvedők segítségére siettek. Ők a boldoggá avatott mártírok. Harminc egyházmegyéhez, különböző szerzetesi intézményekhez, a Katolikus Akcióhoz és a cserkészmozgalomhoz tartoztak, közös volt bennük a lelkesedés és a félelem, a nagylelkűség és a szenvedés – emlékeztetett a luxemburgi érsek, aki néhányukat példaként említette, hogy megismerhessük általuk a többiek életstílusát is. Összekötötte őket a szolgálatban leélt élet: „Kivétel nélkül mindannyian szolgálatnak éltek meg az életüket, tevékenységüket, fogságukat, és micso-da szolgálatnak! Jézust követték mint hiteles tanítványok, Mesterük nyomdokaiba lépve.” Példák, amelyek elgondolkodtatnak ma is: „A háború és a ma már meglehetősen jól ismert embertelen kínzások örvényében ezek a mártírok és mindazok, akik osztoztak ideáljaikban, nagylelkűségükben és sorsukban, kinyilvánították testvéreik számára Isten szeretetének és irgalmának rendíthetetlen jelenlétét. Így sikerült a táborok poklában a mennyország oázisait megteremteniük, ahol a szeretet képes volt bátorságot adni, gyógyítani a szív sebeit, eloszlatni a félelmet, és reményt közvetíteni.”

Napjainkban védtelenek vagyunk a háborúval és az erőszakkal szemben

Az életszentség iránti vágy, a Szentlélek működésének való engedelmesség, a halálra tartó hűség, a szülők iránti szeretet is felülmúló Jézus iránti szeretet vezérelte őket. Hollerich bíboros szerint ők egy olyan üzenet hordozói, amely nem avul el: „A szeretet soha nem múlik el!” Életük arra készít minket, hogy újra felfedezzük a keresztség értékét – folytatta a bíboros –, amely arra vezet, hogy „életünket és sokrétű tevékenységünket ezzel a hittel, a Krisztussal való közösséggel tápláljuk”. Ebből kiindulva olyan béketeremtőket és megbékélésért küzdő tanúkat idézett, mint Schuman, De Gasperi, Adenauer, akik „életüket a közös szolgálatának szentelték”. Ezt követően nagyon keserű megjegyzést tett a jelenről: „Nyolcvan éve éljük a nyugat-európai történelem leghosszabb békeidőszakát, és mégis, sem a háború, sem az erőszak ellen nem vagyunk védve.”

Hollerich bíboros szívből jövő felhívást intézett az európaiakhoz, hogy működjenek együtt a béke érdekében. A hitnek konkrét kifejezésre kell jutnia a testvériségben, hangsúlyozta, és hozzátette, hogy a nácik megvetették a vallásszabadsá-

got. „Németországban kénytelenek voltak tiszteletben tartani, de a megszállt területeken megmutatták valódi arcukat.” Az aznap ünnepelt mártírok „a vallásszabadság mártírjai”.

Felhívás a fiatalokhoz, hogy misszionárius apostolokká váljanak

Hollerich bíboros homíliája azzal a felhívással zárult, hogy a katolikus fiatalok teljes mértékben kövessék Krisztust, akkor lesz szép az életük. Hangsúlyozta, hogy a mártírok tanúságtétele fontos az Egyház jövője szempontjából Európában. Ugyanaz a Jézus iránti szeretet, amely azokat az apostolokat mozgatta, ösztönözzön arra, hogy misszionárius apostolokká váljunk – kérte a luxemburgi érsek, aki emlékeztetett arra is, amit Ferenc pápa szeretett mondani: a megtérés a fejből indul, de a szíven kereszttül kell haladnia. „És ti, mindannyian, Franciaország és Európa fiataljai, akik már nem látjátok az életetek értelmét, akik olyan identitást kerestek, amely éltet benneteket, tekintsetek Krisztusra, a béke fejedelmére, tanuljatok tőle, és tanuljatok a ma boldoggá vált mártír testvéreitektől, hogy elkötelezetten cselekedjete testvéreitek javára!”

Thullner Zsuzsanna

Forrás és fotó: Vatican News olasz nyelvű szerkesztősége

Bátor tanúságtevők a spanyol polgárháborúban

Semeraro bíboros a köztársaságiak által megölt mártírokról

A spanyolországi Jaénben december 13-án boldoggá avattak százhuszonnégy papot, szerzetest és laikust, a polgárháború áldozatait. Marcello Semeraro bíboros, a Szenttéavatási Ügyek Dikasztériumának prefektusa vezette a liturgiát a Szűz Mária Mennybevételé székesegyházban, ahol harangzúgás és tapsvihar kísérte a boldoggá avatás kihirdetését.

Nem hősök és nem valamely ideológia harcosai voltak, hanem a valódi bátorságról tettek tanúságot, vállalták a szenvedést „az igazság és az igazságosság szeretetéért” – így jellemezte Marcello Semeraro bíboros a Jaéni Egyházmegye százhuszonnégy vértanúját, akiket december 13-án avattak boldoggá a város székesegyházában.

A szentmisét Sebastián Chico Martínez megyéspüspök mutatta be két elődjével, Ramón del Hoyo López és Amadeo Rodríguez Magro püspökkel együtt, számos bíboros, püspök és az ország különböző régióiból érkezett pap részvételével. A szertartást XIV. Leó pápa nevében vezető Marcello Semeraro bíboros felidézte az új boldogok fájdalmas, mégis magasztos történetét, amely a múlt századi spanyol polgárháború eseményeihez kötődik.

A boldoggá avatás kihirdetését harangzúgás és a jelenlévők viharos tapsa kísérte. Az új boldogok közül száztíz pap, egy klarissza nővér és tizenhárom világi hívő. Két fő csoportba sorolhatók: az egyik Manuel Izquierdo Izquierdo atyát és ötvennyolc társát foglalja magába, a másikba Antonio Montañés Chiquero atya és hatvannégy vértanú tartozik. Mindannyian egy olyan háborúnak lettek áldozatai, amelyben

egyetlen fegyverük a szeretetük volt. Haláluk előtt megbocsátottak hóhéraiknak.

A vértanúk megbocsátása „annak a reménynek a gyümölcse, amely nem adja meg magát a rossznak” – magyarázta Semeraro bíboros, utalva XVI. Benedek pápa második, *Spe salvi* kezdetű enciklikájára. Körlevelében a teológus pápa hangsúlyozta, hogy az élet bizonyos helyzetei „nagy reményt” követelnek: ilyenkor „barátokra, testvérekre van szükségünk, akik tanúságtételükkel segítenek megérteni, hogy lehetséges előrehaladni, hogy képesek vagyunk rá” – emlékeztetett a prefektus.

Az új boldogokhoz hasonló emberek lelki ereje „emberségük mértékében” rejlik, abban,

hogy „az igazság szeretetéért vállalják a szenvedést” – mondta Semeraro bíboros. Különösen időszerű ez az üzenet a mai kulturális környezetben, ahol „az önmagunktól való menekülés egyre jobban terjed”, és ezzel együtt „az élet kioltásának formái is egyre egyszerűbbé válnak”.

A Szenttéavatási Ügyek Dikasztériumának prefektusa azt kívánta, hogy a százhuszonnégy jaéni vértanú példáját követve mindannyian megtapasztaljuk és megőrizzük „a vágyat, hogy bátran tanúságot tegyünk Jézusról”.

Fordította: Verestói Nárcisz

**Forrás: Vatican News
spanyol nyelvű szerkesztősége
Fotó: Jaéni Egyházmegye**

Kezdjük az évet a béke

Fáklyás felvonulás és ökumenikus imádság Buda

lépéseivel!

apestén

A béke világnapján, január elsején a Sant'Egidio közösség fáklyás felvonulásra és ökumenikus, vallásközi imádságra hívott minden békét kereső, jóakarátú embert Budapesten. Az Egyetemi (Kisboldogasszony-) templomban tartott imaórát Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök vezette.

A Sant'Egidio közösség a világban mindenütt arra hív, hogy kezdjük az évet a béke lépéseivel, emlékezzünk a háborúban szenvedő országokra, és hirdessük, hogy mindannyiunk felelőssége imádkozni és tenni egy békésebb, igazságosabb világért. Budapesten a Salkaházi Sára-rakpartról indult a felvonulás, végállomása pedig az Egyetemi templom volt, ahol ökumenikus, vallásközi imádságot tartottak Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök vezetésével. Az eseményen imádsággal szolgált Fabiny Tamás evangélikus püspök, Radvánszki Péter rabbi, Szabó Ferenc református lelkész, Dan Culbertson anglikán lelkész, Dmitro Szidorenko ukrán ortodox pap, valamint Kuzmányi István diakónus, a *Magyar Kurír* és az *Új Ember* igazgató-főszerkesztője. A felvonuláson és az imádságon részt vett a Szociális Testvérek Társaságának négy tagja, köztük Takács Anita előljáró.

Létezik egy másik út

A Corvinus Egyetem előtti téren Szőke Péter, a Sant'Egidio közösség regionális felelőse mondott beszédet. Felidézte Ferenc pápa alakját, aki a háború alternatívájaként az egyetemes testvériség álmát, látomását állította a közép-pontba, majd Leó pápáról beszélt, aki megválasztása utáni első beszédében a fegyvertelen és lefegyverző béke üzenetével, a feltámadt Krisztus békéjével köszöntötte a világot. A regionális felelős Salkaházi Sára mellett megemlékezett egy másik vértanúról, Floribert Bwana Chuiról, aki a Sant'Egidio közösség tagja volt, az utcagyerekek segítőtje a kongói Gomában. Vámtisztként elutasította a romlott áru beengedését az országba és a korrupciós ajánlatot, ezért megkínózták és megölték. „Mindig van más út” – vallotta. Szőke Péter hangsúlyozta: nem törődhetünk bele a háborúba és az erőszakba. Hisszük, hogy a béke mindig lehetséges, és mi is tehetünk érte. A testvériség, a barátság az a tér, amelyben a béke megvalósul, mint a karácsonyi ebéd, amelyet Budapesten és a világ számtalan városában szegény barátaikkal költöttek el a közösség tagjai és segítői.

Hallgassuk meg, mit kérnek tőlünk a szegények, a magányos idősök és a háborútól szenvedő népek – kérte a közösség regionális felelőse. Az Ukrajnában élő közösségeikre hívta fel a figyelmet, mindazokra, akik bombatámadások, légiriadók és elsötétítés közepette segítenek másokon. Megmutatják, hogy a béke lehetséges: darabonként, találkozásról találkozásra haladva építhetjük. Végül azt kérte, hogy visszhangozzuk Leó pápa felhívását: legyen 2026 a béke éve!

A remény nem naivitás

A tizenöt éves Rudik Sándor a Fiatalok a Békéért mozgalom nevében szólt az egybegyűltekhöz. Elmondta, hogy a remény évében barátságot kötöttek ukrán fiatalokkal, mert a találkozás kultúrája az egyetlen válasz a gyűlöletre. Részt

vettek a Global Friendship találkozón Rómában, ahol megtanulták: a remény nem naivitás, hanem az egyetlen út a béke felé. Az első lépés pedig az, hogy egymás felé fordulunk, ezért terítették asztalt karácsonykor a szegényeknek.

„Mi, fiatalok a békéért egy olyan jövőt képzelünk el, ahol ukrán barátainknak nem kell félniük. 2026-ban a Global Friendship találkozó Budapesten lesz. Falak helyett hidakat építünk, és megmutatjuk, hogy a barátság nem ismer határokat” – hangsúlyozta. A reményteljes szavak után fáklyákkal és a háborúban szenvedő országok nevét hirdető, magasba emelt táblákkal indultak el a résztvevők az Egyetemi templom felé, ahol ökumenikus, vallásközi imádság kezdődött.

„Békesség nektek!” Ezekkel a szavakkal köszöntötte és ébresztette hitre tanítványait a feltámadt Jézus a hét első napján. „Békesség nektek!” – ismételte Leó pápa 2025. május 8-án, megválasztásának napján. Békesség nektek, ismétlem a mai estén én is, veletek együtt kérve Istennek ezt a mindenféle áldást kifejező ajándékát – kezdte beszédét Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök az ökumenikus és egyben vallásközi imádságon.

Immár negyedszázados hagyományt követve, ma este a Sant'Egidio közösség hívott meg minket arra, hogy a békéért imádkozzunk – folytatta a püspök. – Ez a közösség a szegények hangját szólaltatja meg. Különös erővel figyelmeztet: a háború és a fegyverkezés a szegényeket, a kiszolgáltatott helyzetben élőket sújtja a leginkább. Ők ismerik legközelebből azokat a romhalmazokat, amelyek a háborúk és az erőszakos cselekmények után az emberség csúfos vereségére emlékeztetnek. A béke túl gyakran válik politikai jelszóvá, és tévesen úgy mutatják be, mintha harcolni, fegyverkezni kellene

érte, mintha megelőző csapást kellene mérni a másikra, aki eleve ellenségnek látszik. Békéről akkor beszélhetünk hitelesen, ha a szegények, és végső soron mindenki békéjét, kiengesztelődését, mindenki kölcsönös megértését, a közös keresésbe való aktív bekapcsolódását is értjük rajta.

Az emberi szív vágya

Köszönöm nektek, hogy a mai estén a szegényekkel együtt és a szegények számára kérték békét, bármely háborútól vagy feszültségtől sújtott országban vagy övezetben éljenek is – folytatta beszédét Martos Levente Balázs. – A szegények, a békére vágyakozók itt élnek körülöttünk. Az agresszió, a másik legyőzése rossz megoldás, amit gyakran félelmeink miatt választunk. Az emberi szív vágya a béke, nem a háború. Ma este együtt imádkozunk a békéért, különböző keresztény felekezetek és különböző vallások képviselői. A béke, mint egyfajta belső békesség, mint a másik ember iránti tisztelet és megértés forrása, a vallási hagyományokban mindenütt a hiteles megtérés, a Mindenhatóval való találkozás hitelesítő pecsétje – magyarázta a püspök.

Nemrég egy muszlim főmufti szavait hallottam: Isten soha nem parancsol gyűlöletet! Manapság, amikor gyakran úgy tapasztaljuk, hogy a megélt hit és a rendszeres vallásgyakorlat visszaszorul és veszít jelentőségéből, máskor meg tömegeket igyekeznek manipulálni vallásos jelszavakkal, különös jelentősége van minden valódi kapcsolatnak, képmutatás nélküli, bátor találkozásnak és közös gesztusnak, amellyel különféle vallások képviselői egymás felé fordulnak. Egy sok szempontból átláthatatlan és bizonytalan világban sem szabad feladnunk a reményt, hogy együtt képesek vagyunk megjeleníteni és éltetni az összetartozásnak, az Isten jelenlétében megélt szeretetnek azt az erejét, amelyet egyedül a hit és az Istenbe vetett bizalom éltet.

Egy láthatatlan hálózat

A hívők között még ma is létezik egy láthatatlan hálózat, amelyet a mai estén is meg akarunk újítani a közös jövő reményében – hangsúlyozta beszédében Martos Levente Balázs. – Azok a hívők, akik valaha megalapították a Sant'Egidio közösséget, ma meglelt, tapasztalt felnőttek, részben jelentős közéleti szerepet is betöltő emberek. Ez a közösség mégis élvezi a fiatalok rokonszenvét.

Szavuk ma este is sok-sok fiataalt vonzott ide, hogy együtt kiáltsunk és imádkozzunk. A fiatalokban talán különösen is ott van a vágy, hogy ne kelljen elzárkózni egymástól, ne kelljen félni és rettegni a másiktól. Bár legjobb tehetségünket olykor éppen egymással versenyezve igyekszünk megmutatni, előbb-utóbb megtapasztaljuk, hogy az összefogás, a közös célok megvalósítása nagyobb boldogság, mint a másik legyőzése. Sok-sok fiatal vágya egy olyan közösség, amelyben mindenkit meghallgatnak, és mindenkinek alkalma nyílik arra, hogy tehetségét mások javára kibontakoztassa, másokkal megossza. Hogyan remélhetnénk békét, ha nem élesztjük és tápláljuk a fiatal nemzedékek vágyát a béke, a megértés, az értékek közös megvalósítása után?

„Békesség veletek!” Ezt a köszöntést a keresztény hit szerint az a feltámadt Jézus mondta tanítványainak, aki jól ismerte gyengeségüket, bár korábban már nekik ajándékozta békéjét, „Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek” – mondta nekik. Annak a Feltámadottnak a szavai ezek, aki tele volt élettel, mégis,

mindannyiunkért megízlelte a halált. Azé a Feltámadotté, aki békét hirdetett a távol lévőknek, és békét a közelieknek, s akinek születésekor az angyalok békét hirdettek minden embernek, akiket a Mindenható az ő jóakarataiba fogadott. Az ő békéje drámai felszólítás, elsősorban azért, mert önmagában kiengesztelt minden ellentétet.

Az ő békéje vissza nem vont ajándék, amelyből mindig meríthetünk, mert Isten minden ígérete igenné vált benne. Köszönöm, hogy a békemenet kezdetén meggyújtottatok a reménység lángjait, most pedig gyertyákat gyújtunk majd, azokért az országokért imádkozva, ahol a háború pusztítása versenyben áll a reménység és a bizalom igazságával. Szegénységünket hoztuk el, Istenbe vetett bizalmunkat, a fiatalok feletti örömünket. Áldja meg mindezt az Úr, akiben együtt bizakodunk – zárta beszédét a püspök.

A közös imádság alkalmán a felekezetek, vallások képviselői név szerint imádkoztak minden országért, ahol ma háború dúl a világban, s fiatalok gyújtottak gyertyát a szenvedő népekért. Fabiny Tamás evangélikus püspök könyörgésében a világban szenvedő gyermekekre, az ő kétségbeesett, halálra rémült arcukra irányította a figyelmet, az ő jövőjükért és békéjükért fohászzkodott. Radvánszki Péter rabbi erőt és bölcsességet kért az örökkévaló Istentől, hogy képesek legyünk bizalmat építeni a világban, le tudjuk győzni az előítéleteket, a gyűlöletet, és megtanuljunk békében élni egymással, hiszen Isten szemében mindannyian egyenlők vagyunk. Szabó Ferenc református lelkész a háború sújtotta területeken élőért imádkozott, különösen Kárpátaljáért, és azokért, akik kénytelen voltak elmenekülni onnan. Kérte, hogy a remény ne aludjon ki akkor sem, amikor hosszú az éjszaka. Az imádság végén Szőke Péter gyűjtést hirdetett az ukrainai Sant'Egidio közösségek javára, amelyek tagjai – sokan maguk is menekülteként – az otthonaikból elmenekülteket segítik fáradhatatlanul.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita

Rekord- méretű sütemény Adolph Kolping emlékére

Különleges esemény részesei lehettek 2025. december 5-én este mindazok, akik ellátogattak az esztergomi Kolping Katolikus Szakképző Iskola, Technikum és Szakgimnáziumba. A Szent Miklós-nap előestéjén megrendezett ünnepség egyszerre volt megemlékezés Adolph Kolping atya halálának 160. évfordulójáról és alkalom egy rekordkísérlet végrehajtására.

A közösségi összefogás gyümölcseként létrejött rekordkísérlet, amelynek eredeti célja az volt, hogy egy százhatvan méter hosszú fatörzs süteményt készítsenek, végül minden várakozást felülmúlt: száznolcvannégy méteresre sikerült az édesség, s ezzel hitelesített magyar rekord született. A hatalmas méretű sütemény nyolcezer szeletnek felelt meg, amiből bőségesen jutott a jelenlévőknek, a fennmaradó részt pedig jótékony célra ajánlotta fel az iskola közössége.

A fatörzs süteményt az iskola pék-cukrász és cukrásztanulói, felnőttoktatásban részt vevő diákjai és oktatói készítették el. A szervezés és a kivitelezés hetekig tartó, pontosan összehangolt munkát igényelt, melynek során diákok és tanárok, fiatalok és felnőttek egyenrangú felekként dolgoztak: szakemberekként, közös felelősséggel.

A Kolping Katolikus Szakképző Iskola, Technikum és Szakgimnázium e rendhagyó vállalkozása nem csupán magyar rekord. Jó

példa is arra, miként válik élővé napjainkban Adolph Kolping atyának, a Kolping mozgalom megszervezőjének tanítása: a közösen végzett munka, a szakmai igényesség és a közösségért való cselekvés ereje ma is képes összefogni és felemelni az embereket.

**Forrás: Esztergomi Kolping
Katolikus Szakképző Iskola,
Technikum és Szakgimnázium
Fotók: Zágonyi Petra és Szabó Eszter**

HÍREK KÉPEKBEN

Debrecenben a Petőfi tér 8. szám alatti épületet tíz éve térítésmentesen használhatja a Görögkatolikus Egyház. Most a tulajdonjog is a Hajdúdorogi Főegyházmegyéhez kerül, erről döntött december 18-ai ülésén a városi közgyűlés. Az indoklás szerint így egyszerűbbé és hatékonyabbá válik a hitéleti feladatok, illetve a közfeladatok ellátását szolgáló ingatlan működtetése és felújítása. (Az épületben köznevelési feladattal, szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal és ellátásokkal, egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatásokkal, sport- és ifjúsági ügyekkel foglalkoznak.)

Fabio Attard szalézi rendfőnök 2025. december 27-én Rómában, a Segítő Szűz Mária Leányainak (FMA) rendfőnökségén mutatta be az új szalézi strennát (üzenet; eredeti jelentése: *ajándék*), amely végigkíséri majd a rend 2026-os évének lelki és pasztorális útját. A mottó: „Tegyetek meg mindent, amit csak mond – Hívők, akik szabadok a szolgálatra.”

Csaknem telt házzal működnek a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fővárosi hajléktalanellátó intézményei, melyeket a téli időszakra ideiglenes férőhelyekkel bővített a karitatív szervezet. A diszpécserszolgálat éjjel-nappal hívható telefonszáma: 06/1-338-4186. A fagypont alatti hőmérsékletre való tekintettel a szeretetszolgálat négy utcai gondozószolgálat járja az utcán élő hajléktalan emberek jellemző tartózkodási helyeit, hogy a kihűlés veszélyének kitett személyeket felkutassa, és akit lehet, menedékhelyre vigyen.

Nyolcvanéves
az
Új Ember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünnepelve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Az 1966. január 9-én megjelent Új Emberről idézzük egy részletet Posszonyi László újságíró interjújából, amelyet Molnár Ferenc feleségével, Darvas Lilivel készített világhírű írónk lelki-világnézetéről.

Molnár Ferenc metafizikája

Beszélgetés Darvas Lilivel

„Molnár Ferenc 1952-ben halt meg New York-ban. Nálunk posthumus könyvének számított 1958-ban megjelent műve, az „Útitárs a száműzetésben”, amelyben megragadó részeket találhatók a túlvilág titkait fürkésző, az élet titkos rejtelseit kutató emberről. Metafizikai kérdések nyugtalanították a száműzetésben önkéntes magányt választó író, s ezt állapítja meg róla, s legutolsó magyar nyelven is megjelent művéről Kárpáti Aurél, a nagy kritikus Molnár hatyúdálához írt bevezetőjében:

„Ha a tartalmát nézzük szomorú búcsúvallomásának, rapszodikusán váltakozó reális-irreális elemeiben annál világosabban felismerhetjük a régi Molnár csodákkal játszó, misztikum felé forduló írói karakter-vonását. Ilyen vonatkozását tekintve, az *Útitárs a száműzetésben* szinte a *Liliomtól* a *Csoda a hegyek közöttig* emelkedő metafizikai vonal egyenes folytatásának tetszik.”

De ezeknél az idézett darabcímeknél is döntőbb az a vallomás, amit Molnár egy előt-

tünk ismeretlen, csak angol nyelven játszott darabjáról mond. Ennek a színdarabnak a címe: *The Kings maid*. Molnár önvallomáskötetében mint „A Király szolgálóleányáról” emlékezik meg róla: „A darab hőse, egy szegény, beteg hetven esztendő ortodox zsidó házaló, árverésen egy zsák könyvet vásárol. Hazaérkezve nyomorúságos lakásába, a mézítlábas cseléd lány turkálni kezd a zsákban, regényeket keres. Az öreg házaló a lány révén ismerkedik meg egy kopott kis könyvvel, az Újtestamentummal és a könyvből ismeri meg Jézust. És minthogy ezen vonzalommal mintegy kétezer esztendővel elkésett, életével fizet a rajongásért”.

Erről a magyar közönség előtt ismeretlen Molnár darabról érdeklődünk. A nagy itthoni sikorsorozat után visszautazó Darvas Lili finom mosolyával bólint kérdésünkre:

— Molnár nagyon szerette a *Kings maid*-et és én is szerettem. Ott is voltam a darab baltimorei próbáin és eleinte jól is indult minden. A háborús hírek és a Hitler-propa-

ganda befolyására azonban már a próbákon sok változtatás történt a szövegben, ami a darab egyenes ívelését törte meg. A túlfűtött légkörben azután az amerikai közvélemény félreértette a neki idegen környezetben játszódó darabot, egyesek úgy értelmezték, hogy Molnár a zsidóság keresztény hitre való térésében látta volna a kiutat a hitleri szörnyűségekből, amiről persze szó sem esett a darabban. A sok félreértés és a kételkedő hangú kritikák miatt aztán a darabot nem is vittük be New York-ba. Egy politikamentesebb kor talán a darab költői értékeit is méltányolni tudta volna, hiszen Molnár maga is kitartott őseinek hite mellett, csak a lelkét tárta ki a világ minden nagy eszméje, így a kereszténység felé is. Molnár vonzalma a kis emberekhez, így a Király szolgálóleányához, a Liliom Jukkájához, vagy a Csoda a hegyek között meghajszolt kis cselédjéhez, így tehát emberbaráti és evangéliumi állásfoglalás egyben, amit egy zsidóhíttű ember alakított ki a világ dolgai fölött.”

IMAÓRA

Kútölgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75-77.) szentségimádási rendje: hétköznapi 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaladába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móróc Zsigmond út 141.) január 22-én 18 órától 25-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: »Belső gyógyulás és szabadulás különféle kötelékeinktől. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

„Ne félj, nem ítélek el!” címmel az abortusz, a vetélés, a lombikbaba

elvesztésének fájdalmát hordozóknak tartanak lelkigyakorlatot Budapest környékén, 2026. január 8–11. között Kovács Ferenc állandó diakónus és Kovácsné Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó vezetésével, Fábry Kornél püspök közreműködésével. A részvételnek nem feltétele a vallásgyakorlás. Jelentkezés: nefeljnimittelkel@gmail.com vagy 06/20-823-2201 (Treer Mária).

MÉCS Napok – lelkigyakorlat fiatal pároknak Budapesten. A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják az együtt járó és a jegyespárokat, valamint a három éven belül házasodott házaspárokat a következő alkalomra: 2026. február 6–8., péntek estétől vasárnap délutánig. A programot Harkai Gábor atya vezeti a budatétényi verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3–5.). Jelentkezési határidő: február 1., vasárnap. További információ: <https://mecshonlap.hu/>

EMLEKMISE

Emlőbetegek Szent Agáta-miséje lesz az óbudai főplébánia-templomban (az Árpád híd budai hídfőjénél) 2026. január 31-én, szombaton 18 órától. Ünnepi mise keretében köszöntjük Szent Agátát, az emlőbetegek védőszentjét az óbudai főplébánia, a Curate Infirmos Orvosi Szövetség és a Magyar Rákellenes Liga szervezésében. Főcelebráns: Tercsi Zoltán protonotárius kanonok. Mindenkit érintett és érdeklődőt szeretettel várunk. Imádkozzunk együtt az emlőbetegek gyógyulásáért védőszentjükhöz, Szent Agátához!

FELVÉTELI

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, Kelet-Magyarország egyetlen katolikus pedagógusképző felsőfokú intézménye a 2026/27-es tanévben felvételt hirdet a következő szakokra. Osztatlan képzések és alapszakok: teológia, hittanár-nevelőtanár, hittanár-nevelőtanár-közismereti szakos tanár, katolikus szociális munka, katolikus közösség-szervező, kántor, katekéta-lelkipásztori munkatárs. Mesterszakok: pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés, összehasonlító vallástörténet-alkalmazott kulturális tanulmányok, keresztény egyház- és művelődéstörténet, rövid ciklusú hittanár-nevelőtanár, licencia. A je-

INGATLAN

BUDAPESTEN, az I. kerületben, Vörösmarty néző, tágas polgári lakás eladó. 102 négyzetméter, két szoba, hall, cselédszoba, konyha, kamra, fürdő, wc. Irányár: 162 mFt. T.: 06-30/630-9108

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más

régiségeket vásárolunk, illetve átvételre átvesszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén házánál is. T.: 06/1-213-5726

lentkezéseket szeretettel várják 2026. február 15-ig. További információk a <https://szentatanaz.hu/> oldalon, illetve a főiskola tanulmányi osztályán a 06/42-597-602 telefonszámon vagy a tanulmanyiugyek@szentatanaz.hu e-mail címen.

KONFERENCIA

Konferenciával emlékeznek Kovács Mihály piarista szerzetesre, az első magyar középiskolai informatikatanárra születésének 110. évfordulója alkalmából január 15-én 10 órától szülővárosában, Szegeden a Szent-Györgyi Albert Agora dísztermében (Szeged, Kálvária sgt. 23.). A Piarista Rend Magyar Tartománya, a Neumann János Számítógéptudományi Társaság és az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskolája közös konferenciája a digitális pedagógia történetét és kihívásait járja körül, Kovács Mihály hatását és szellemiségét emelve ki az informatikai módszerek és tudások személyiségfejlesztő, pozitív oktatásban. Bővebb információk: <https://njszt.hu/>

GYÓNTATÁS

Többnyelvű szentgyónási lehetőség a pesti ferenceseknél. A budapest-belvárosi ferences templomban (Budapest V., kerület, Ferenciek tere) lehetőséget biztosítanak a gyónás szentségében való részesülésre azoknak is, akik Budapesten vagy akár Magyarországon más részen élnek, de nem beszélnek magyarul, akárcsak azoknak, akik turistaként látogatnak el hozzájuk, akik különböző nemzeti kisebbségekhez tartoznak.

KONCERT

Ferences jótékonyági koncert lesz az autizmussal élőkért 2026. január 22-én 19 órától a Zeneakadémián (Bu-

dapest VI., Liszt Ferenc tér 8.), melyen a ferences zenészekből és barátaikból álló Frates Zenekar és Kórus, valamint a Szent Angéla Iskola kórusai lépnek fel. Gregorián énekek, kórusművek és hangszerek kompozíciók egyaránt megszólalnak, kibontva a négy ferences jubileum tartalmát.

MEGHÍVÓ

A Mária Rádió fennállásának 20. évfordulója alkalmából ünnepi programot szerveznek a budapesti Szent István-bazilikában 2026. január 17-én, szombaton. Programok és helyszínek: 16.30–16.45 „A Mária Rádió 20 éve velünk” – A Mária Rádió ünnepi kiadványát mutatja be Dr. Szabó Tamás, a Mária Rádió elnöke. 16.45–17.30 Kerekasztal-beszélgetés – „Online az Úrral?” – Virtuális lelkisegítő a valóságos lelki életig, avagy az online evangelizáció lehetőségei és korlátai a covid után. Beszélgetőpartnerek: Babel Balázs kalocsai-kecskeméti érsek metropolita, Székely János szombathelyi püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, Lukovits Milán OFM, a Mária Rádió műsorigazgatója, Dr. Szabó Tamás, a Mária Rádió elnöke. Helyszín: Szent István-bazilika, altemplom. A bazilikában a 18 órakor kezdődő ünnepi szentmise főcelebránsa Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek. A zenei szolgálatot a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola adja, vezényel: Sapszon Ferenc karnagy. További információ és regisztráció: <https://www.mariaradio.hu/20-evsek-leszunk> Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

SZAVALÓVERSENY

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye szavalóversenyt hirdet az egyházmegye területén élő gyerekeknek. A cél az, hogy évente új tematikában új verset tanuljanak meg, amivel nem-

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA. LAPZÁRTA: 2026. január 5.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körösy László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábrián Attila, Gáts Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjeszt@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egy példányos előfizetés belföldi negyedévre:

6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; apohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/apohirdetes-feladasa/>

csak önmagukat, hanem családjukat és az adott közösségeket is gazdagítják, ahol a versek elhangzanak. Nevezési határidő 2026. január 12. A téma szabadon választható – korosztálynak megfelelő istenes verssel lehet jelentkezni. A szervezők külön kéri, hogy a szavaltatok vallásos témájúak legyenek (bibliai, adventi, karácsonyi, húsvéti stb.). A versenyre öt korosztályban (óvoda, 1–2. osztály, 3–4. osztály, 5–6. osztály, 7–8. osztály) lehet nevezni a gyerekeket. Korosztályonként 5–5 főt küldhetnek az elődöntőre. Természetesen egy-egy nagyobb plébániáról és intézményről van lehetőség több gyermek nevezésére is, de ezekben az esetekben kéri az egyeztetést a helyi koordinátorokkal. Nevezni plébániánként és/vagy intézményenként legkésőbb 2026. január 12-ig lehet online űrlap kitöltésével. A döntőbe korosztályonként 4-4 gyerek juthat tovább (az 1., 2., 3. helyezettek és egy különdíjas). A döntőt 2026. február 21-én, Nyíregyházán rendezik meg. További információk: <https://dnyem.hu/>

FILMAJÁNLÓ

Romza Tódor görögkatolikus vértanú püspök életét mutatja be Bokor Attila filmje, *ROMZA TÓDOR – Történet a hitről és bátorságról* címmel. A megtörtént eseményeket feldolgozó alkotásban a nyolc nyelven beszélő, rendkívül intelligens, a közösségért minden áldozatra kész püspököt a filmben Dér

Zsolt formálja meg, mellette a további szereplőket Lux Ádám, Bezerédi Zoltán, Kakasy Dóra, Magyar Attila, Jakab Tamás, Péteri Lilla, Quintus Konrád, Gere Dénes és Cserna Antal alakítják. Romza Tódor nem volt forradalmár, nem szervezett ellenállást, nem szónokolt tömegek előtt. A hatalom szemében mégis veszélyessé vált. A róla szóló film január 15-én érkezik a mozikba.

KIÁLLÍTÁS

Udvardi Erzsébet „Mennyből az angyal...” című kiállítása nyílt meg a festőművész biblikus képeiből Győrben, a Triangulum Galériában (Győr, Gutenberg tér 2. – a Frigyládaszobor felől). A kiállítás 2026. február 8-ig, hétfő–vasárnap 9–17 óra között tekinthető meg.

A veszprémi várnegyed bemutatóséták két új, különleges helyszínnel bővülnek. A látogatók ezentúl leereszkehetnek a föld alá, a Szent Mihály-főszékesegyház altemplomába, illetve felfedezhetik a Szent György-kápolna feltárt maradványait – ott, ahol ezer év története válik láthatóvá. A vezetett várséták egész évben látogathatók. A program időtartama körülbelül 60 perc, a csoportok létszáma korlátozott. A találkozási pont minden esetben a Biró-Giczey Ház (Veszprém, Vár utca 31. Telefon: +36/20-560-2010; e-mail: turizmus@veszpremierseksseg.hu). Bővebb információk: <https://vetk.hu/>

HALÁLOZÁS

A Legszentebb Oltáriszentségről nevezett Wettstein József piarista szerzetes 2025. december 24-én, életének 70., szerzetességének 47., papságának 41. évében hunyt el szentségekkel megerősítve a Budai Irgalmasrendi Kórházban. Lelki üdvéért 2026. január 9-én, pénteken 13 órakor gyászmisét mutatnak be a Duna-parti piarista kápolnában (1052 Budapest, Piarista utca 1.). Kéri a főtisztelendő paptestvéreket, hogy a liturgiákra albat és lila stólat hozzanak magukkal! Január 9-én, pénteken 15 órakor vesznek végső búcsút tőle a Fiúmei úti nemzeti sírkertben (1086 Budapest, Fiúmei út 16–18.). A temetést követően 17 órától megemlékezést tartanak a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.), ahol felidézék a tanár úr életét és munkásságát. A gyászmise, a temetés és a megemlékezés méltó lebonyolítása érdekében kéri, részvételi szándékukat előzetesen jelezzék a titkarsag@piarista.hu címen, továbbá, hogy a koszorúra, virágra szánt összeggel a Piarista Alapítvány szolgálatát támogassák. Bankszámlaszám: CIB 10700024 70759196 51100005; közlemény: „rászoruló diákokért”

Az Új Ember könyvesbolt újévi nyitvatartása

Értesítjük kedves vásárlóinkat, hogy az Új Ember könyvesbolt 2025. december 24. és 2026. január 11. között zárva tart. **Nyitás: 2026. január 12., hétfő.**

Az újranyitást követően a megszokott nyitvatartással várjuk vásárlóinkat: **hétfőtől péntekig 9-től 18 óráig.**

JÖJJÖN EL ÜZLETÜNKBE VAGY BÖNGÉSSZEN ÉS RENDELJEN WEBÁRUHÁZUNKBAN: 1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8. Telefon: +36 1 266 0845 <https://bolt.ujember.hu>

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

2026. március 2-8. | 7 nap | 389.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

HORVÁT KEGYHELYEKSEL

2026. március 11-15. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

PORTUGÁLIAI KÖRUTAZÁSSAL

2026. március 18-23. | 6 nap | 419.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT DÉL-OLASZORSZÁGBA

(SAN GIOVANNI ROTONDO ÉS BARI)

2026. április 7-11. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

2026. április 8-12. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

MÁLTAI ZARÁNDOKKÖRÚT

2026. április 15-19. | 5 nap | 479.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT TOSZKÁNÁBA

2026. április 20-26. | 7 nap | 399.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

2026. április 28 - május 2. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

2026. június 3-7. | 5 nap | 269.900 Ft/fő

ÍRORSZÁGI ZARÁNDOKLAT

2026. augusztus 9-15. | 7 nap | 799.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

Egy, igaz, jó, szép, katolikus

Az Új Ember hetilap és a Mértékadó
kulturális melléklet: 24 + 24 oldal!
Fizessen elő 2026-ban is kiadványainkra!

KIADVÁNYAINK 2026-OS ÁRAI

Új Ember hetilap: **475 Ft/lapszám**

Adoremus havi liturgikus kiadvány: **1650 Ft/lapszám**

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK

ÚJ EMBER hetilap

éves előfizetés (52 megjelenés): **24 720** forint

féléves előfizetés (26 megjelenés): **12 360** forint

negyedéves előfizetés (13 megjelenés): **6180** forint

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány

éves előfizetés (12 megjelenés): **19 800** forint

féléves előfizetés (6 megjelenés): **9900** forint

negyedéves előfizetés (3 megjelenés): **4950** forint

ÚJ EMBER hetilap és ADOREMUS együtt

kedvezményes éves előfizetés: **40 000** forint

kedvezményes féléves előfizetés: **20 000** forint

Az egyéni előfizetés részleteiről bővebb tájékoztatás kapható e-mailen: terjesztes@ujember.hu
és telefonon: +36 1 235-0484, +36 1 633-3132